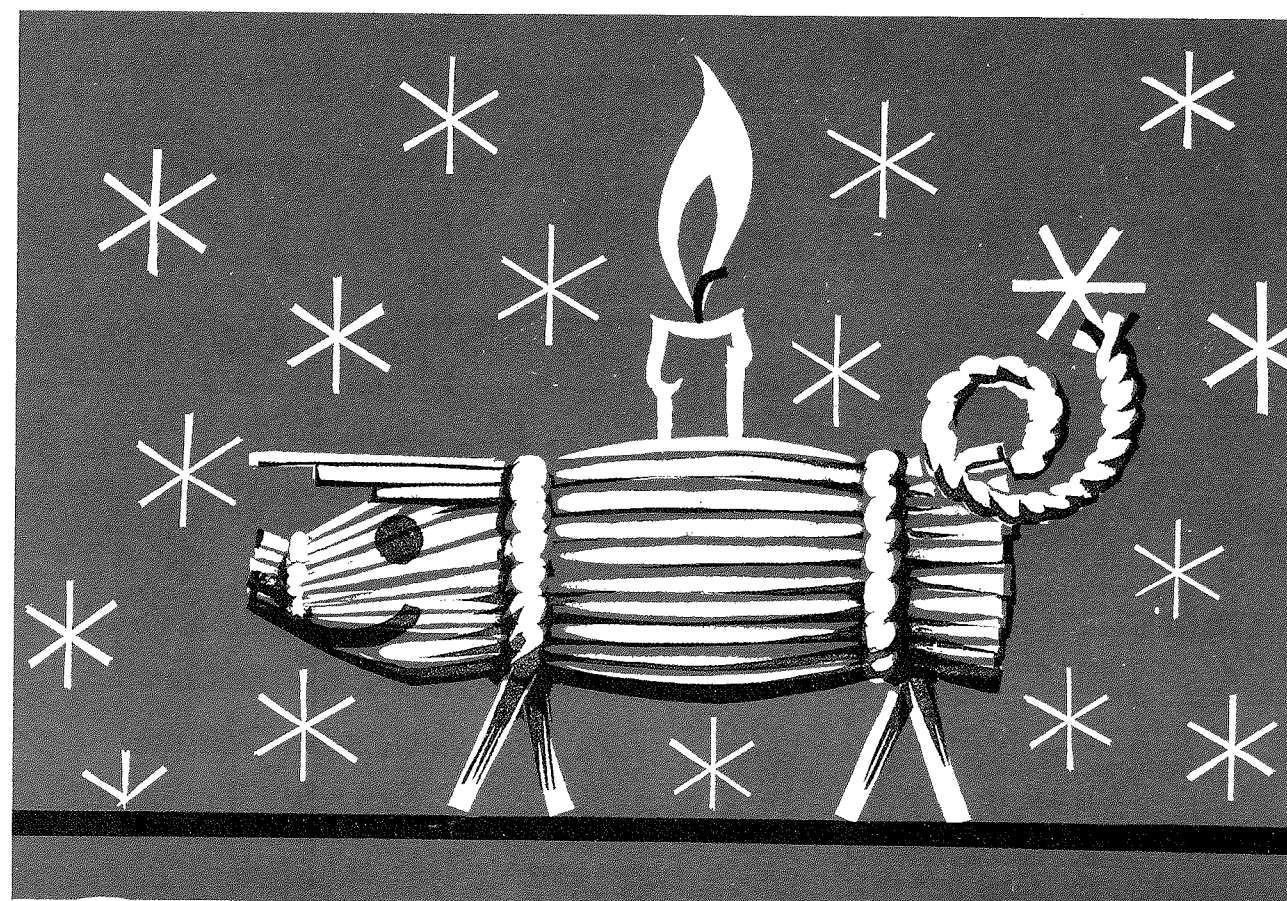

SUVANNON SEUTU

SAKKOLAN, METSÄPIRTIN
JA VUOKSELAN PITÄJÄLEHTI

*Joulun aikaa rauhaa,
hyvää vuotta alkavaa!*

SUVANNON YMPÄRISTÖN
KOTISEUTULEHTI

N:o 8 * 2004
J O U L U K U U

SUVANNON SEUTU nro 8/04:

- * Paukun palsta s. 4
- * Sakkola-Säätiöllä edessä toiminnan vuosi, s.5
- * Petäjäjärvi-kirja julkistettiin satapäisen vierasjoukon kera s.6
- * Ensimmäinen tehtävä sotatoimissa s. 7
- * Viimeinen lähtö kotoa hevoskärreillä, s.8
- * Lapsuusmuistoja joulua odotellessa kotona Karjalassa, s.9
- * Koukussa Karjalaan vie Vuoksen poukamiin, s. 10
- * Mie muistat - muistat sie?, s. 11
- * Venäläisestä kulttuurista, s. 12-13
- * Karjalaisuus mielessä, s. 13
- * Virkin virkkeet, s. 14
- * Tunnustusta kotiseututyöstä, s. 15
- * Vuoksen varrella, s. 16
- * Metsäpirtit Hämäläiset olivat kahta tai kolmea sukua, s. 18-19
- * Metsäpirtin Vaskelan kirjasatoa, s. 20
- * Aurinko paistoa ko ennenvanhoa heinaikain s. 21
- * Sukukokouksia, s. 22, 23, 25
- * Ukkosten kotiseuturetki, s. 24
- * Ruokaohjeita, s. 26
- * Vuosia täyttäneitä, s. 27
- * Poisnukkuneita, s.28-29

**SEURAAVA
SUVANNON SEUTU
ILMESTYY HELMIKUUSSA**

Aineistot toimitukseen
perjantaihin 21.1.2005
mennessä.

Kiinnostaisiko matka
kesäkuussa 2005
PETÄJÄRVELLE,
saammeko ryhmän kasaan?
Ota yhteyttä
Teuvo Kupariseen
puh. 09-801 5617

**Putkiliike
P. Nuora Ky**
37560 KULJU
Puh. 367 6100

KANSIKUVA:

Olkiporsas
Suvannon Seudun joululehden
kannesta vuodelta 1967.

**Talvisodasta kirjoitti
Raija Haapsaari**

Marraskuun Suvannon Seudussa oli kirjoitus aiheesta Talvisodan syttymisestä 65 vuotta. Jutun tekijä on kirjasto-neuvos Raija Haapsaari Tampereelta.

Toivotamme joulun aikaa rauhaa,
uutta vuotta alkavaa,
vuokselalaisille ja naapureillemme
sekä kaikille yhteistyökumppaneillemme.

VUOKSELA - SEURA ry

Rauhallista joulua
Suvannon Seudun lukijoille!
Kiitämme menneestä vuodesta ja
toivotamme hyviä matkoja
vuodelle 2005!

LomaLinja
tournee

Aleksanterinkatu 29,
33100 Tampere
puh. (03) 3140 3300
ryhmät (03) 3140 3310
lomalinja@tampere.tournee.fi
www.lomalinja.fi

TURKKISEN TURINAT

Joulunrauhaa

Miettiessäni kuluvaan vuotta ja eri puolilta maailmaa kiirineitä hätähuutoja sodan ja terrorismin melskeissä täyttää suuri kiitollisuus mielen maamme vakaista oloista tällä hetkellä.

Vanhempamme ja isovanhempamme hoitivat asiat niin perusteellisesti, että olemme saaneet elää kuutisenkymmentä vuotta yhtäjaksoista rauhan aikaa, mutta kohta joukostamme ovat poissa ne henkilöt, jotka voisivat kertoa sodan kauheuksista ja evakkotien vaikeuksista.

ErP6 Taistelujen tie -matka jäi mieliinpainuvimpana kesän matkoista mieleeni niin Sakkolan kirkkomaan muistomerkillä kuin Keljan Runtemmäen männikössä kuluneen vuoden toiminnasta. Vielä oli muutama veteraani kertomassa joulusta -39.

Toinen mieliinpainuva tilaisuus oli Sakkola-juhlat hyvin hoidettuine menoineen. Kiitos vielä kerran Huitisiin!

Jouluiloa ja
menestystä
tulevalle vuodelle!

Kiitos kuluneesta
vuodesta
kaikille
sakkolalaisille
ja naapureille.

Sakkola-Seura ry

Kolmas, puhuttelevin liittyy Koirasen Juhon. Hänen toimintansa, menestyminen ja muistokonserttinsa ovat lähtemättömästi mielessäni. Paljon sait aikaan, mutta liian varhain lähdit.

Palstani lukijat, niin aidot evakot kuin jälkipolvet! Ottakaapa tämän joulun tahvananajan ja sukuloinnin kohteeksi tarinatuokio evakkomatkoista ja muista lähihistoriaan liittyvistä suvun vaiheista, kun vielä on kertojia parissamme.

Suvannon Seudun artikkelit ja vaikkapa Käpin Pekan sukutarina toimii hyvänä virikkeenä, mitä ja miten. Nauhuri, videokamera, kamera tai omat korvat ja silmät, perhealbumin kuvat tekstitettyinä, läheisten kirjeet ullakon kätöistä ja monet muut konsit kykenet ottamaan käyttöön omien juurtesi tallentamiseksi. Tee se ennen kuin on liian myöhäistä. Itselleni on osin käynyt näin. Asioista tietäneet lähisukulaiset vanhemmat ja tädit ovat jo nukkuneet pois. Onneksi tutuilta ja isän serkuilta olen jotakin vakkaani saanut.

Jos haluat sukusi, läheisesi evakkotiestä laajemmankin kuvauksen meidän kaikkien käyttöön tekstinä tai kera kuvien, onnistuu se erinomaisesti nettimuseomme www.sakkola.fi sivuilla.

Suvannon Seutuun mahtuu rajallisesti, mutta Karjalaisen Heikki, Hynnän

Antti ja me muutkin säätiön vetäjät välitämme materiaalia eteenpäin nettisivuille. Mieluiten tietysti digitaalisessa muodossa. Se helpottaa ja jouduttaa asioiden käsittelyä.

Jos suvustasi on omat kotisivut, niistäkin toivoisin yhteystietoja tämän lehden sivuille sekä nettiin Sakkola -sivuille vinkkejä. Näin siirtyy kallisarvoista tietoa ja perinnettä nuorimmillekin sukupolville, jotka omaksuvat paljolti tietonsa sähköisistä viestimistä.

Huolimatta digitaalisesta ajasta ja muodoista on joulu perinteiden ja hiljentymisen aikaa.

Joulusauna, joulukirkko, tahvananajo, pukki ja lahjat, pöydän antimet ja kunkin perheen ja suvun perinteiset jouluseremoniat luovat lämmön ja läheisyyden. Yksinäisen naapurin muistaminen ja joulutervehdysten lähettäminen kuulumisineen tuottaa joulumielen kumpaisellekin; saajalle ja antajalle.

Rauhaa joulua ja
menestyksestä uutta vuotta!
toivottelee

Hannu Viljonpoika Turkinen

PS: Kiitos yhteistyökumppaneille
kuluneesta vuodesta!

SAKKOLA-SÄÄTIÖ KIITTÄÄ

yhteistyökumppaneita
kuluneesta vuodesta.

**RAUHAISAA JOULUA ja
MENESTYSTÄ VUODELLE 2005**

SUVANNON SEUTU-lehti
kiittää lämpimästi kaikkia lukijoitaan
ja lehden tekijöitä.
Jouluiloa ja hyvää vuotta 2005!

PAUKUN PALSTA

Tumma leipä ja kauraa kattilaan

Ruisleipä kuuluu suomalaisen ruokapöytään. Se on meille yhtä luonteenomaista kuin sauna tai suomalainen sisu. Sen voimalla on eletty vuosisadasta toiseen, kuokittu pellot ja hiihdetty hirvet. Suomen sotilailta rukiinen vanikka ei koskaan päässyt loppumaan. Sitä oli aina, vaikka muuta ei olisi ollutkaan.

Tänä talvena suurin osa Suomessa leivotusta ruisleivästä leivotaan ulkomaisesta rukiista. Sitä tuodaan pääasiassa

Saksasta, Puolasta ja Venäjältä. Ensi talvena ulkomaisen viljan osuus on vieläkin suurempi, kun syyskylvöt epäonnistuivat jatkuvien sateiden vuoksi.

Suomalainen vilja ei kelpaa enää muuhun kuin lämmitysenergiaksi. Tunui todella pahalta ja eettisesti väärältä, kun kuulin ensimmäisen kerran, että Suomessa pannaan kauraa lämmityskattilaan.

Olen sitä ikäpolvea, joka on lapsena ollut pellolla keräämässä maahan karisseita viljantähkiä. Leipä oli tuolloin arvokasta ruokaa. Leipoessaan äitivainaa aina painoi kädellään ristin merkin leivän päälle ja näin siunasi sen. Olen saanut selkääni, kun kylvin kouroja lumihankeen lintujen ruuaksi, kun kansakoulun opettaja neuvoi, että lintuja pitää talvella ruokkia. Ja nyt Jumalan viljaa poltetaan lämmityskattiloissa eikä se muuhun kelpaa.

Aikoinaan 1800-luvulla Sakkolasakin oli aikoja, jolloin ei kannattanut viljellä muuta kuin heinää. Tuolloinkin vanhempi väki piti lähes pyhäinhäväistykseenä, kun viljan sijasta peltoon kylvettiin heinää. Pelloissa oli totuttu viljelemään viljaa ja heinät koottiin niityiltä ja ojanpientareilta.

Heinä oli siihen aikaan varsin arvo-

kasta. Sitä vietiin Pietariin hevosten ruuaksi. Vilja oli Venäjällä halpaa, vaikka suuret joukot talonpoikia olisi kuollut nälkään. Yhdellä heinäkuormalla sai Pietarissa tilalle vehnä- tai ruiskuorman. Näin ollen viljaa ei kannattanut omissa pelloissa viljellä.

Ja sitten se viljan polttamisen eettinen puoli. On ehkä sittenkin eettisesti hyväksyttävämpää polttaa viljaa kuin öljyä. Vilja on uudistuva luonnonvara. Jos tänä talvena poltetaan kauraa, niin ensi kesänä voidaan kasvattaa kaksin verroin uutta kauraa tilalle. Mutta jos poltat litran öljyä, se on mennyt lähes ikuisiksi ajoiksi. Sitä ei tule uutta tilalle kymmeniin tuhansiin vuosiin.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta kaikille lukijoille. Nautitaan joulusta suomalaisen joulukinkun ja ruiskuoristen karjalanpiirakoiden kera.

Hannu J. Paukku

Sakkola Säätiön valtuuskunnan
puheenjohtaja
Harjatie 5, 32210 LOIMAA
p. 02-7628152
GSM 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on edelleen saatavana, samoin kirja Sakkolan kylät tuvasta tupaan.

Kirjoja voi hankkia Osuuspankin konttorista Lempäälässä.

Kirjoja myyvät myös Eino Kuisma, Punkalaidun, sekä Lempäälässä Anneli Kuisma ja Aaro Viskari. Anneli Kuisma hoitaa postitettavat tilaukset, puh. 03- 3748 410

Sakkolan historia II maksaa 13,50 euroa ja Sakkolan kylät tuvasta tupaan 18,50 euroa. Postilähetyksistä peritään lisäksi lähetyskulut.

**HANKKIKAA NYT PITÄJÄTEOKSIA
- VAIKKAPA LAHJAKSI!**

6. Rajakomppaniaan
kuuluneista
haluaa tietoja,
kuvia tai tekstiä

Teuvo Kuperinen
Kastevuorenkuja
4 B 28
02360 Espoo

puh.09-801 5617

Sakkola-Säätiön valtuuskunta ja joukko toimihenkilöitä piti vuosikokousta Lempäälässä. Edessä vas. Maija-Liisa Mäkelä, Lauri Lamppu, Soini Hartikainen, Pekka Karppanen, Esko Kallonen, takarivissä vas. Anneli Kuisma, Aila Alanen, Teuvo Viskari, Hannu Turkkinen, Antti Hynnä, Heikki Karjalainen, Hannu J. Paukku, Matti Naskali, Aaro Viskari, Yrjö Raaska, Eila Aro ja Pertti Lopenen (edessä oik.)

Sakkola-Säätiöllä tulossa taas toiminnan vuosi

Sakkola-Säätiön valtuuskunnan syysvuosikokous pidettiin Lempäälässä 20.11.2004. Esillä olleet talous- ja toimintasuunnitelmat hyväksyttiin.

– Toimintaa on kovasti, mutta vauhti ei hiritä – karjalaistyö innostaa, kuvaili avaussanoissaan valtuuskunnan puheenjohtaja Hannu J. Paukku Loimaalta. Paukku valittiin kokouksessa edelleen valtuuskunnan puheenjohtajaksi.

Vuoden 2005 toimintasuunnitelmaan kuuluu mm. muistomerkkihankkeen eteenpäin vieminen Sakkolan Keljaan, kuulujen Keljan taistelujen paikalle.

Kyläkirjahankkeet ovat myös hyvä-

sä vauhdissa, ja ainakin Vilakkalan ja Lapinlahden kyläkirjojen odotellaan valmistuvan ensi vuoden aikana.

Sakkolan pitäjän kunniaksi on tarkoitus hankkia oma vaakuna nyt olemassa olevien isännänviirin ja pöytälipun lisäksi.

Myös ystäväkuntatoimintaa Käkisalmen piiriin Sakkolaan ja sen lähialueille aiotaan ylläpitää Lempäälän, Vesilahden ja Punkalaitumen kesken. Samoin jatketaan yhteistyötä eri karjalaisjärjestöjen kanssa kotimaan kamaralla.

Nuorisoa halutaan tutustuttaa juuriinsa opiskelijoiden stipendiatkalla, joka todennäköisimmin toteutetaan elokuun alkupuolella.

Perinteiset Sakkolan pitäjäjuhlat pidetään heinäkuun viimeisenä sunnuntaina 31.7.2005 Orivedellä.

Pitäjälehti Suvannon Seutu jatkaa ilmestymistään yhteistyössä Metsäpirtin ja Vuokselan kanssa. Lehti tulee kahdeksan kertaa vuodessa, ja tilaushinta pysyy samana eli on 20 euroa.

Säätiön valtuuskunnan kokoonpanoon tuli kaksi henkilövaihdosta. Valtuuskunnasta eroa pysyivät pitkän rupeaman tehneet Eila Aro ja Yrjö Raaska, heidän tilalleen valittiin Heikki Karjalainen Helsingistä ja Teuvo Kuperinen Espoosta. –MRT

PETÄJÄRVI

Sakkolan pitäjässä
Karjalan kannaksella

Petäjäjärven kylän elämää

Petäjäjärvi- kirjasta joululukemista!

Sakkola-Säätiön julkaisemassa kirjassa on 430-sivua asiaa Petäjäjärven kylän historiasta ja elämänmenosta aina siihen asti, kun kylä oli lopullisesti talvi- ja jatkosodan vuosien jälkeen jätettävä.

Kirja käy läpi kylän talot ja tavat, perheet ja persoonat, suvut ja suusta suuhun kulkeneet tarinat, sotajutut, evakkoreissut – ja sen, miltä Petäjäjärvi näyttää tänään. Mukana on karttoja, piirroksia ja noin 270 valokuvaa.

Kiitämme lämpimästi kaikkia kirjaan aineistoa lähettäneitä ja kirjan valmistumista edesauttaneita!

TILAA PETÄJÄRVI-KIRJA

Petäjäjärvi-kirjan hinta on 30 euroa kappaleelta, hintaan lisätään postikulut.

Kirjaa voi tilata kirjaa valmistelleen työryhmän jäseniltä:
Marjo Ristilä-Toikka
p. 040- 730 2622 tai sähköpostilla marjo.ristila-toikka@luukku.com
Teuvo Kuparinen p. 09-801 5617 tai 0400 612 347
Yrjö Raaska p. 03- 3739 541
Ritva Koski p. 03- 3739 728
sekä Sakkola-Säätiöltä

Julkistamistilaisuus Lempäälässä

Petäjäjärvi-kirja paisui yli 400-sivuiseksi

Sakkola-Säätiön kustantama Petäjäjärvi-kirja julkistettiin Lempäälässä satapäisen vierasjoukon läsnä ollessa sunnuntaina 12.12. Sakkola-Säätiön hallituksen puheenjohtaja Hannu Turkkisen tervehdyssanojen jälkeen pitäjänneuvos Yrjö Raaska esitteli piirtämänsä kartan avulla Petäjäjärven kylän. Kirjanteon vaiheita selosti kirjatoimikunnan jäsen, kommodori Teuvo Kuparinen.

Julkistamisjuhlan musiikkipuolesta huolehti Koirasen perheyhtye soittamalla Juna-Villen rimpan sekä ensiesityksensä Viljo Purontaan/Ritva Tolvasen sanoittaman ja Tero Kuparisen säveltämän Petäjäjärvi-laulun.

Tilaisuudessa ojennettiin painotuotteen kirjan lämpimäiskappaleet Sakkola-Säätiölle ja -Museolle sekä Lempäälän, Punkalaitumen ja Vesilahden kunnille, jotka ovat sakkolalaisten pääsijoiuspitäjät.

Petäjäjärvi-kirja on 430-sivuinen kovakantinen teos, jonka historiantietoja ja tarinoita värittävät lukuisat kartat, piirrokset sekä noin 270 valokuvaa.

Kirjan kannen kuvituksena on Sakari Ryypön piirtämä paimenpoika lehmineen Petäjäjärven mailla.

Kirja koostuu seuraavista 11 osiosta:

1. Katsaus Petäjäjärven historiaan ja taustatekijöihin
2. Petäjäjärven maisemista ja maastoista, kylän rakennuksista ja elämänmenosta
3. Maanviljelys ja muut elinkeinot, yritykset ja työmahdollisuudet
4. Metsästy, kalastus, ruoka- ja vaatetalous
5. Koulut, sivistys, harrastukset
6. Kylän elämää, ihmisiä ja ilmiöitä, muisteluksia ja tarinoita
7. Maanpuolustus, sotatoimet ja sotien uhrin Petäjäjärvellä
8. Evakkoajkoja ja elämää Petäjäjärvellä sotavuosien aikaan
9. Petäjäjärven miehiä maailmalla – Veikko Karvonen ja Onni Pursiainen
10. Petäjäjärven perheet – Petäjäjärven ja Ryhmän talot tuvasta tupaan
11. Petäjäjärvi tänään – värikuvat kertovat nyky-Petäjäjärvestä

Petäjäjärvi-kirjan tekijät saivat julkistamistilaisuudessa kiitoskukkaset. Vasemmalta Teuvo Kuparinen, Marjo Ristilä-Toikka, Ritva Koski ja Yrjö Raaska.

Ensimmäinen tehtävä sotatoimissa

Meillä 1925 syntyneillä oli alokasaikaa kuusi kuukautta. Se alkoi syyskuussa 1943 ja heti alokasajan jälkeen oli edessä lähtö Syvärille, Kuuttilahteen. Elettiin sotavuoden 1944 maaliskuuta.

Asuimme teltassa. Pientä kuntouttamista lumisessa metsämaastossa, harjoituksia.

Eräänä iltana telttaa tulee vanhempi alikersantti. Kysyy, että kuka on ollut siviilissä tekemisissä hevosten kanssa. No, sehän sattui aivan kohallensa, minähän nostin käteni heti.

- Hyvä, soi alikersantti. – Tulet huomennillalla yhdeksän aikaan tuolle tielle, sinua tarvitaan.

Menin ajoissa, siellä oli jo kaksi hevosta, kummallakin halkokuorma tukikiekien päällä. Alikersantti selvittää:

- Viemme halot etulinjan ja tulenjoh-
tueen pojille Syvärin rantaan.

Olen saanut tykistön tulenjohtokoulutuksen, joten asia alkoi tuntua hyvin mielenkiintoiselta.

- Matkan lopussa on 200-300 metrin matka aivan avointa maastoa, Syvärin toinen ranta näkyy koko ajan, ja siellä ovat vihollisen asemat, menemme vain hiljaksensa.

Katselin minulle määrättyä hevosta. Onpa lujarakenteinen, selänkin leveys on tuplaten tavalliseen hevoseen verrattuna. Jalat vahvat kuin elefantilla. No, kyllä kuorma kulkee.

Olimme matkanneet viitisen kilometriä. Hämärä oli laskeutunut maan päälle, aavemainen hämärä. Tie oli tasainen kuin erämaassa. Alikersantti pysäytti hevosensa ja tuli kertomaan:

- Olemme kohta perillä ja vaarallinen paikka tulee. Olemme ohittaneet muutaman tulipatterin, kaikki ovat hälytystilassa ja suunnattu viholliseen. Jos meitä ammutaan, siitä syttyy hirvittävä sota.

Jatkoimme matkaa ja siellä se Syvärin toinen ranta oli kuin aavemaisena nauhana. Mitään ei tapahtunut, me vain menimme. Tuli vastaan Syvärin penkassa oleva rakennelma, sen taakse ajoimme. Miehet olivat vastassa,

Kuvassa kirjoittaja ja patterimme viiden tuuman tykki.

purkivat kuormat ja käänsivät reet. Alikersantti sanoi, että nyt kun lähdetään, mennään niin lujaa kuin hevosista lähtee. Kun olimme saaneet hevoset liikkeelle, alkoi vastarannalta, vihollisen puolelta, kuulua kumahduksia. Tykkitulen lähtölaukauksia.

Minä seisoin reessä ja yritin saada hevoseen vauhtia ohjaperillä. Alikersantti sai hevoseensa hurjan menon. Hän piti reestä kiinni ja heittäytyi liukumaan pitkin lunta ja sinne meni kovaa vauhtia kohti metsän reunaa.

Vaikka kuinka huitelin, se oli juuri ja juuri se juoksuaskel, minkä minun hevoseni otti. Matka tuntui pitkältä, kun kumahdukset vihollisen puolelta jatkuivat, mutta onneksi ei tullut keskitystä siihen paikkaan. Jos olisi tullut, niin ei Väinö tässä muisteli. Vasta jälkepäin ymmärsin, että juuri sirpalevaaran takia oli alikersantti heittäytynyt reen sivuun liukumaan.

Väinö Leppänen

Viimeinen lähtö kotoa hevoskärreillä

Turvekattoasunnon edessä vasemmalta P.J. Valkeapää, Maila Haajasen vanhemmat Matti ja Ida Ahonen sekä maanmittausinsinööri, jonka nimi ei ole tiedossa. Hän asui vuokralaisena kellariasunnon toisessa päässä. Lohet ovat Kiviniemen koskesta saatu vain haavilla koukaten. Sotilaat kalastivat myös vähäosaisille siviiliasukkaille.

Jouduin evakkoon Enson Kiviojalta ja puhelinyhteys oli jo katkaistu vanhempieni kotiin Sakkolan Kiviniemeen. Siksi en saanut heihin yhteyttä. Muistan vain, ettei minulla ollut kuukauteen leipääkään, vain lanttua ja perunasta rieskaa, maitoa ei pisaraakaan.

Kuukauteen en tietänyt mitään vanhempieni olinpaikasta. Vanhempani joutuivat viimeisen kerran evakkotielle Kiviniemestä kesäkuun 9. päivänä 1944. He lähtivät pienen karjalauman kanssa noin 400 kilometrin kävely-matkalle.

Kiviniemessä he saivat asua vuodesta 1941 vuoteen 1944 entisessä turvekattoisessa kellarissa paistaen leipää pihalla töröttävässä poltetun kotimme korsteenissa olevassa leipäuunissa.

Kovalla työllä ja valvotuilla öillä sai isäni rakennettua pienen kahden huoneen mökin sekä isomman omakotitalon, joka nykyasukkaiden toimesta paloi vuonna 2001. Mökki on muistona suoja-aidan sisään lukittuna.

”Eipä aikaakaan, kun Sohvi sanoi ”röh-röh” ja ryntäsi entistä hoitajaansa kohti.”

Silminnäkijät kertoivat isän heittäneen kuorman päälle kärreille selälleen päästyään Kiviniemen kosken siltojen pohjoispuolelle pommituksilta ”turvaan”. Koti jäi kaksi kilometriä etelään päin.

Mukana vanhemmillani oli kaksi lehmää, joista toinen kantavana, vasikka ja pari lammasta. Pienet eläimet saivat kärrikytyä, mutta äiti talutti lehmiä kävellen. Karavaani pysähtyi järvenrantojen kohdalla sekä talojen, joista saivat vettä. Leipä loppui, ja äidin tiinuun sekoittama leipätaikina ehti monesti valua yli laitojen, kun joka talossa ei annettu paistolupaa. Päästyään viimein Pieksämäelle kuukauden vaelluksen jälkeen lehmä poiki metsässä. Soitettuaan Pieksämäellä tuttavaperheelle vanhempani kutsuttiin syömään ja saunomaan.

Mutta saunominen neliviikkoisen reisin jälkeen jäi. Metsään jääneet vartijat soittivat, että juna odottaa ja lehmät vasikoineen heti Äänekoskelle lähtevään junaan. Äiti meni karjan mukana ja isä ajeli tavarakuorman kanssa. He saivat asuttavakseen yläkerran hellahuoneen ystäväystyen asunnon omistajan kanssa.

Monivuotinen emakkosika oli jätetty muiden vastaavien sikojen mukana etukäteen kymmenien emakkojen joukkoon niiden kokoamispaikkaan. Äiti meni sitten kyselemään, oisko se meidän Sohvi-emakko täällä näihe seas. Eipä aikaakaan, kun Sohvi sanoi ”röh-röh” ja ryntäsi entistä hoitajaansa kohti. Äiti sanoi: ”Siinhä sie olet”.

Eläimet, sika mukaan lukien, ovat viisaita, ymmärtävät puhetta ja tuntevat jotain, mistä kaikesta emme tiedäkään.

Mainittakoon vielä, että Kiviniemen koskesta sai paljon lohia, joka auttoi silloisessa ruokapulassa. Suolalohi oli särvintä matkalla.

Maila Haajanen

Joulumuistoja kotoa Karjalasta

Näin muistelen lapsuusjoulua jälleen, kuin unta, usein jouluksi satoi paljon lunta. Hyppelin hangessa tavoittaen lumihiihtaleita, vaan käsiini osuessa ne olivatkin jo sulaneita.

Äiti ja mummo touhuserivät tuvassa, tiesin, että jouluksi on paljon hyvää luvassa. Valmistelut alkoivat jo viikkoja ennen, viskattiin jauhoja pyttyyn sivumennen. Taikinat tuoksui, hiillos uunissa hohti, kiiruhdettiin joulua kohti.

Yksi päivä talvella oli minusta ikävä; possu karsinassa oli tuttu ja lihava. Riiheltä päin kun yksi mies pihaan astui, tiesin, mitä sinä päivänä tapahtui. Kiireesti juoksin tupaan päin ja peräkamariin istumaan jäin.

Vaikeaa oli pidätellä porua ja itkua kun ystävälle ei viety enää vellinlitkua. Ensin kaiken vuotta sitä rakkaudella vaalittiin, sitten ystäväpossu tapettiin ja hylättiin. Äiti ja isä minua lohdutti, minua vain itketti.

Kinkku oli kyllä komea joulupöydällä, koristeltu vielä luumuilla ja hörsyillä. Koetin keksiä vaikka mitä työtä, koska en tahtonut sitä syödä. Pistin palasen salaa essun taskuun ja sieltä kissan massuun.

Isot kalat, ne kuivat ja päättömät pantiin puusaaviin veteen ja lipeään, välillä käännettiin kuin kylkeä kipeää. Ne piti turvottaa, huuhtoa ja liottaa, sanoivat aikuiset, että jouluna se korvaa vaivan, herkuksi kutsuivat aivan.

Luumut ja sekahedelmät ostettiin kaupasta, nekös olivatkin lapsen suussa maukasta. Maistelin vähän väliä luumua ja rusinaa, jouluksi ei jäänyt edes tusinaa. Äiti siitä minua vähän moitti ja kauppasedälle soitti.

Piparitaikina se vasta luokseen houkutteli, kanelit, neilikat, kaikki mausteet kun tuoksahteli. Piparit piiloon lasipurkkiin laitettiin ja lukkokaappiin kannettiin.

Voi sitä lanttujen ja juuresten tuoksua – aattoamu olikin yhtä juoksua. Perunoita piti ihan ämpärillinen kuoria, väsytti väkisin myös mummoa ja äitimuoria. Minä lapsensormin yritin piiraita rypyttää sekä voikirnua kieputtaa.

Joulukuusen haku aattona oli miesten työtä, lähtivät aikaisin, kun oli vielä pimeää yötä. Naisten piti vielä viimeistellen tupa siivota. Kamarit kaikki olivat jo puhtaita. Kuuselle piti ristikkojalka laittaa sekä liiat oksat pois taittaa.

Kuusenkoristelu jäi usein lasten puuhaksi, siinä se päivä kului jo ihan illaksi. Mikäs oli taas kauniimpaa katsella kuin hopealangat kuusen oksilla. Lisänä kirjava vanha lippuraippa sekä pumpulit oksilla kuin valkoinen vaippa.

Kynttilät oli vaikeita oksille sovittaa, kun naruilla piti köytellä ja ojentaa. Enkelikarkit, monivuotiset, rimpsuhelmaiset eivät olleet enää makoiset. Joskus makeannälässä otin kääreen tyhjäksi ja panin puupalasen täytteeksi.

Joulupukkia lapsena odoteltiin ja pelättiin – kuitenkin ihan oikeasti uskottiin. Joulupukki se porolla ajelee ja kilttejä lapsia jouluna palkitsee. Näin naapurin Laurin kanssa puhuttiin, mutta tuhmille se vain risuja tuo.

Lahjat olivat aina kotitekoiset – muistan aina ne puiset liinaharjahevot, kun selkään voi ihan istua ja ohjaksista kiinni pitäen keinua. Nukke vaan lähti aina ennen joulua pois vaan en sen kokonaan kadota sois. Ja joulupukki kun pussinsa avasi, kukapa muu sieltä kurkisti kuin hienossa puvussa oma rakas nukkeni.

Kyllä jouluna taas silmät iloista loisti, vaan äiti liian aikaisin toisti: leikit nyt pitää kesken jättää, aamulla aikaisin hän herättää. Pyhinä saa leikkiä jatkaa, mutta jouluaamuna kaikki hevoskyydillä kirkkoon yhtä matkaa.

Maila Haajanen
Sakkolan Kiviniemestä

Koukussa Karjalaan vie Vuoksen poukamiin

Professori Paavo Liski on jälleen matkalla mielialheissaan Karjalassa välittäessään Suomen sen ajan elämää ja kulttuuria Vuoksen, Räisälän ja Kaukolan maisemista TV2:n KOUKUSSA KARJALAAN -kolmi-osaisessa sarjassa, joka alkaa 3.1.2005 klo 18 käsitellen tuolloin Vuoksela. Räisälä ja Kaukola seuraa jatkossa viikon välein.

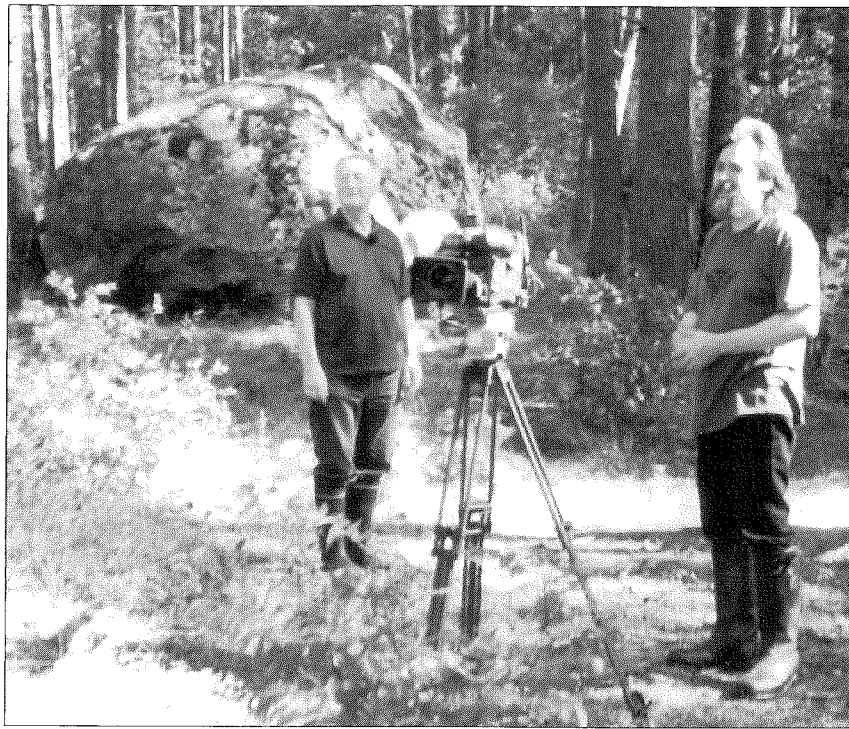
Ohjelmasarja vie Vuoksen rannoille Keski-Kannakselle, Pikku-Vuoksen poukamiin. Pikku-Vuokseksi kutsutaan Vuoksen vanhaa pääuomaa, joka Vuoksen Noisniemen päästä kääntyi jyrkästi pohjoiseen laskien Käkisalmen kautta Laatokkaan. Tämä väylä on kuivunut paikoin vähäiseksi puroksi, kun Vuokselle puhkaistiin uusi reitti v. 1857 Kiviniemen kannaksen kautta edelleen Suvantoon ja Taipaleenjoen kautta Laatokkaan.

Liskin ja toimittaja Jari Hakkaraisen keskusteluissa pohdiskellaan maailmanmenoa 1930-luvulla ja tehdään arvioita nykypäivästä. Paavo Liski kertoo myös Vuoksen rantojen kulttuuripersoonista, kuten Räisälän Humalaisten kylässä syntyneestä Juho Lallukasta, kirjailijasta Hagar Ohlssonista ja Kaukolan taiteilijasta Viljo Kojosta.

Kuvausmatka Vuokselle tehtiin satteisena heinäkuun viikkona vaikeakulkuisissa paikoissa maastoauton ja kumiveneen avulla. Viime kesän näkymien rinnalla sarjassa on vanhoja valokuvia, jolloin pellot vielä olivat hyvässä hoidossa.

Liikkeelle lähdetään Vuoksela Virkilän kylästä, Paavo Liskin kotitalon paikalta. Vuoksela löydetään mm. vanha rajamerkki, Päiväkivi, kierretään Väinämöinen-bunkkerin kautta Noisniemestä kirkkorantaan, jossa Paavo sai pienenä ensimmäisen onkikalansa - ja onkija on koukussa Karjalaan yhä.

Räisälässä arvioidaan mm. Tiurinlinnan muistomerkkejä ja todetaan jopa tsasounia nousevan saarelmien.

Pähkisaaren rauhankivi, Päiväkivi, sijaitsee nykyään Vuoksen rehevässä rantametsikössä kiinteällä maalla. Kuvat otti Jari Hakkarainen 13.9.2004 kuvaustauolla; Paavo Liski (vas) ja YLE:n kuvaaja Timo Peltola.

Kumiveneellä matka jatkuu poukamien labyrintissä kirkonkylälle suomalaisjälkiä havaitsemaan. Räisälän hovin katto vuotaa, mutta pappilassa näyttää paremmalta. Unnunkoskella säilyneitä muistomerkkejä ovat nuorisoseurantalo ja yläkoulu.

Kaukolassa liikutaan kuivalla maalla. Kaarlahden asemalla graniittimurske kertoo nykytulojen lähteestä. Suomalaisesta 1900-luvun alun talonpoikauskulttuurista on säilynyt huonojen tieyhteyksien takana Tontin tila asuin- ja piharakennuksineen, nykyasukkaalla Eugen Lvovilla on avaimet myös entiseen Eemeli Rouhiaisen taloon. 1930-luvun sokerijuurikkaista ei ole enää merkkiäkään, mutta Kaukolan kirkonraunioissa kaikuu tuttu virsi. -TV

Tuotanto
YLE Ajankohtaisjournalismi.
Lisätietoja:

Venäläisen v. 1899 perustetun KARELIA historia- ja kotiseutuyhdistyksen toimesta on Kannakselle pystytetty viime vuosina erilaisia muistomerkkejä. Tänä vuonna Vuoksen Päiväkiven (rauhankiven) viereen on paljastettu graniittinen muistolaatta (yläkuvassa Paavo Liskin takana maassa rauhankiven edessä).

Mie muistan, muistat sie?

Osaavat ammattilaiset tekivät esityksestä nautittavan. Kuvassa vasemmalta: Teemu Ojanne, Kirsi Ylijoki, Karoliina Franck, Anja Haahdenmaa ja Eeva Litmanen. Kuva: Pirkko Hyttiä

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 60 vuotta sodan päättymisestä. Vaikka sotinut sukupolvi harvenee, niin sodan kokemukset, sen jättämät vammat vaikuttavat meissä evakoissa ja jälkipolvissa yhä.

Uuteen elämään on pitänyt sopeutua, mutta itse koettu tai edellisiltä polvilta siirtynyt kaipaus omaan kotiin on edelleen vahva. Tämän aisti yleisössä, joka herkistynein mielin seurasi Karjalatalolla esitystä: Mie muistan muistat sie?

Eeva Litmanen on valmistanut käsikirjoituksen ja ohjannut lukuteatteriesityksen, jossa ovat mukana Karoliina Franck, Anja Haahdenmaa, Teemu Ojanne ja Kirsi Ylijoki.

Esityksen pohjana on käytetty Uudenmaan Karjalaisseurojen piirin julkaisemaa kirjaa Kävit sie, näit sie, muistat sie?

Aidoissa evakkomatkan ja uusiin oloihin asettumisen kuvauksissa välittyy pakolaisuuden tuska. Pakon edessä on pitänyt luopua paljosta. Uusissa

oloissa on vastassa erilaiset elämäntavat, asenteet ja kulttuuri. Törmäykset ovat väistämättömiä, katkeriakin.

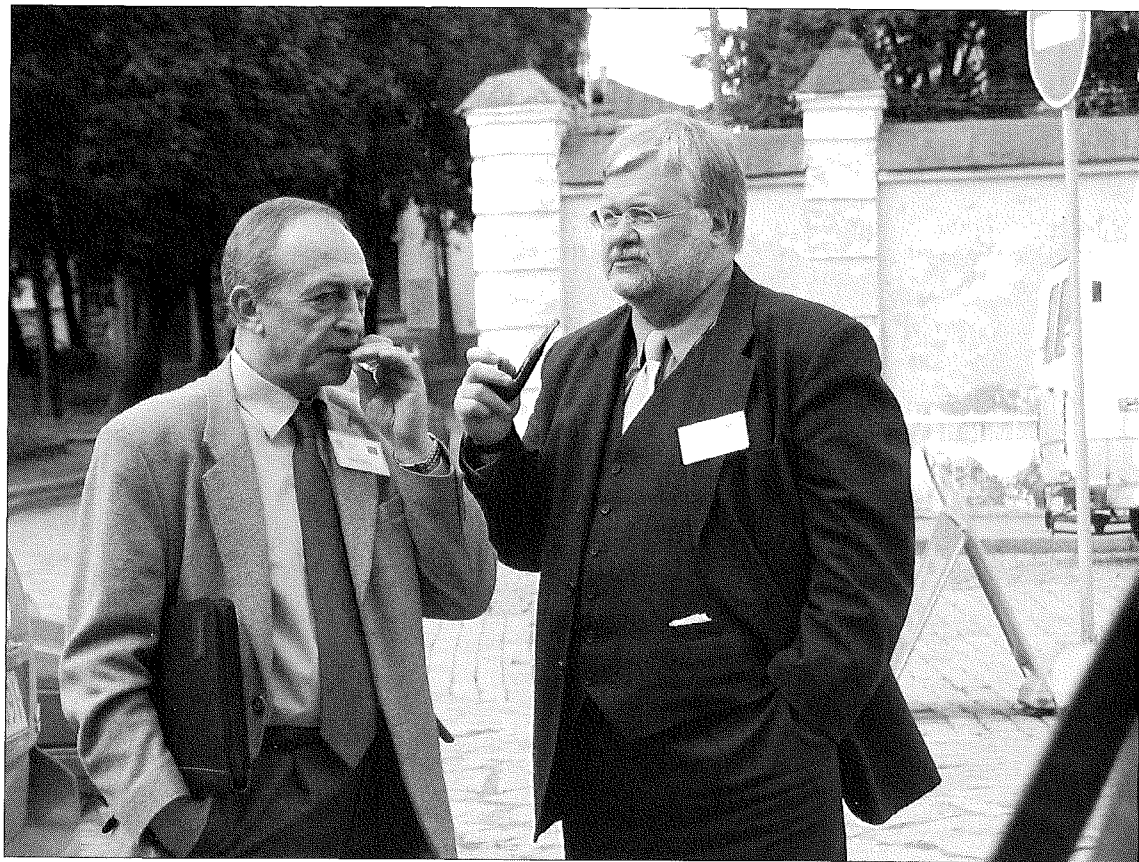
Mutta myös valoisat tarinat ovat totta:

”Hyvin meijät ain vastaanotettiin, ei meillä olt mittää hättää! Siihen käytiin maate ja aamulla sitt jatkettiin matkaa”.

Esityksessä on mukana Larin Parasken runonlaulanta ja kansanlaulupätkiä.

Pitäjämme internetissä:
www.sakkola.fi

www.vuoksela-seura.fi
www.metsapirtti.net

Kuvassa vasemmalla johtaja Valeri Remenjok Viipurissa toimivasta Helkama-Forstesta ja professori Nikita Maslennikov talouskorkeakoulusta Pietarista. Kuva: Matti Salonen.

Venäläinen kulttuuri on kaupungistuvaa, mutta talonpoikaista

Mikä siinä on, että kehitys on Venäjällä niin hidasta? Tuntuu kuin kaikki junnaisi paikoillaan. Tätä kuulee tuskailtavan erilaisissa yhteyksissä, useimmiten suomeksi.

Pietarin talouskorkeakoulun professori Nikita Maslennikov valotti venäläistä kulttuuria syyskuussa Viipurissa pidetyssä suomalais-venäläisessä symposiumissa. Hän sai esityksestään koko symposiumin raikuvimmat aplodit.

- Talousuudistusten toteuttaminen on Venäjällä vaikeaa, Maslennikov sanoo.

Selitykseksi hän toteaa, että venäläiset ovat "erilaisia". Kehityksen tulppana on Venäjän talonpoikainen luonne.

Sosialismista puhutaan paljon roskaa, on Maslennikovin mielipide. Hän sanoo, että se oli itse asiassa talonpoikien kapinointia. Aina 1300-luvulta 1900-luvulle talonpojalla on ollut mielessä yksi ainoa haavekuva: jossakin ylhäällä on hyvä keisari, joka haluaisi jakaa maan talonpojille. Mutta keisarin ja talonpojan välissä on tilallinen, joka piilottelee keisarin määräystä, joten se ei toteudu.

1800-1900 vaihteessa hallinnolliset toimenpiteet tähtäsivät Venäjällä tasarvoon. Kyläyhteisössä tämä merkitsi kilpailuhengen ja yrittämisen tukahduttamista. Seurauksena oli kateutta ja toisten työn sabotointia. Etenkin menestyneiden naapureiden talo syttyi herkästi tuleen.

Kulttuurin vaikutus talouselämään

Venäjällä muutokset ovat alkaneet eliittikulttuurin tasolta. Eliitti on avoin uusille asioille ja omaksuu ne nopeimmin. Nyt Venäjällä on hallitsevana massakulttuuri, joka ilmenee hyvin rumalla tavalla. Ihannoidaan rikollisuutta, sotketaan ympäristöä.

Kulttuurin kolmas taso, kansankulttuuri on vähiten altis uudistuksille. Siksi se on talouselämän kannalta riskitekijä. Maslennikov toteaa, että valitettavasti liian myöhään on havaittu, että Venäjällä vallitsevat massa- ja kansankulttuuri. Kulttuurin kehitys on maassa pysähtynyt.

Venäjän väestöstä 73 prosenttia asuu kaupungeissa. Lopuista 27 prosentista puolet käy työssä kaupungeissa. Kaupunkilaisista puolet on ensimmäisen tai toisen polven maalta muuttaneita. Tästä syntyy massakulttuuri eli valekaupunkilainen kulttuuri.

Tutkijat ovat todenneet, että Venäjän tilastojen osoittamista kaupunkilaisista vain puolet todella on kaupunkilaisia. Se toinen puoli on mieleltään edelleen maalainen ja vastustaa kaikkia uudistuksia.

Venäjän maatalous ongelmallista

Maslennikov toteaa, että Suomen ja Venäjän varhainen historia on hyvin samankaltainen. Siihen sisältyi paljon nälänhätää. 1800-luvun puolivälissä hyvän satovuoden tuotto oli seitsenkertainen katovuoden satoon verrattuna. Normaalisti ero on vain kaksinkertainen.

Venäjällä maataloustuotanto on kalliimpaa kuin lännessä. Tutkijat ovat selvittäneet, että 1800-luvulla Volgan alueella viljeleminen oli kaksi kertaa kalliimpaa kuin Reinin alueella.

Viljelijän kannalta ongelmallista on myös maataloustyön luonne. Maslennikov toteaa, että se on luonteeltaan hysteeristä. Kasvukausi on 100 päivää. Satoon liittyvää työtä on 50 päivää. Lopun vuotta: ei mitään. Tämä työn rytmi vaikuttaa venäläiseen mieleen siten, että kaikkia muutoksia vastustetaan.

Viljelijän tekemä työ ei myöskään ole oikeassa suhteessa sen tuottamaan hyötyyn. Tämä aiheuttaa välinpitämättömyyttä ja näköalattomuutta. Kun maata pidetään yhä Jumalan omaisuutena, sitä ei hoideta kuten vaikka Suomessa.

Uudistusten esteenä on maan talonpoikaisluonne, uudistusten vastustaminen. Venäjällä ei myöskään pystytä kompromisseihin, vaan mennään laidasta laitaan, Maslennikov toteaa. Hänen mielestään Venäjällä pitäisi saada aikaan asennemuutos, uudenlainen suhtautuminen muutoksiin, niiden hyväksyminen.

- Kynnykset muutosten tekemiseen eivät saa olla korkeita ja esteet niin suuria kuin nykyään, Maslennikov kiteyttää.

Aallon kirjasto symbolina

Lopuksi professori kertoo miten uuden Pietari-Viipuri -tien ansiosta hän säästi ajomatkassa yhden tunnin. Tämän tunnin hän kertoo käyttäneensä Aallon kirjastossa käyntiin. Muutama vuosi sitten hän oli mukana suomalaisen kanssa kirjaston entisöimistyössä.

Maslennikov huomauttaa, että kirjaston nykyinen tilanne on mielenkiintoinen, kun muistaa miten Aalto kokeili sen rakentamisessa uusia halpoja raaka-aineita. Hän kysyy: pitääkö entisöi-

miseen käytettävien rakennusaineiden olla yhtä huonoja?

- Talous, joka on yhteydessä massakulttuuriin on tehty valitettavasti samanlaisista rakennusaineista kuin Aallon kirjasto. Pidä se sitten kunnonssa! Hyvä että meillä on Mäntysen hirviveistos, joka on pronssista ja kestää vaikka miten kauan, niin ja Leninin patsas, hän lisää yleisön riemuksi.

Ilmi Pesonen

Karjalaisuus mielessä

Olen varmaankin aina tiennyt olevani karjalainen. Tosin sotalap-sena Ruotsissa se saattoi unohtua, kun siinä iässä moni muukin asia oli olemassa vain tässä ja nyt.

Uudella tavalla karjalaisuus tuli elämäni evakossa. Äiti pynttäsi minut parhaimpiini, kun lähdin koulusta palaavaa serkkua vastaan. Pylkönmäen Taipaleen kylän koululaiset ottivat kiinni ja kastelivat vaatteeni. En ymmärtänyt miksi minut kasteltiin.

Kun muutettiin Helsinkiin ja puhuin pylkönmäkeläistä mongerrusta, minulle alkoi valjeta, että tahtomattani minussa on ominaisuuksia, jotka eivät kaikkien mielestä ole hyväksyttäviä tai edes siedettäviä.

Ehkä tiukimmin olen ollut karjalainen, kun nyrkein kerrostalon pihalla puolustin Karjalaisten laulua, varsinkin sitä "kurja" kohtaa.

Karjalaisuus on ollut siis hieman hämmentävä lisäarvo elämässäni. Oikeastaan vasta viimeksi kuluneet kolmen vuotta voin sanoa olleeni täysillä ja avoimesti karjalainen. Tuntuu hyvältä olla mukana toiminnassa, jossa kaikki muutkin ovat karjalaisia.

Tosin melko heti selvisi, ettei karjalainenkaan hiekkalaatikko ole kauttaaltaan auvoinen. Meillä kun tuo palautteen antaminenkin on niin luontevaa ja suoraa. Sitten meissä on erittäin hyvin kehittynyt itsenäisen yritteliäisyyden into.

Joskus tuntuu siltä, että me kaikki pyritään kovaa vauhtia kohti samoja hyviä päämääriä. Yhdessä toimiessa joutuisi luopumaan unelmasta saavuttaa jotakin ihan itse. Meitä karjalaisia pidetään hyvin joustavina ja sopeutuvina. Liekö evakossa eläminen kaventanut tätä lahjaa.

Tätä nykykarjalaisuutta opiskellessa ja siinä mukana toimiessa on päässyt kokemaan monia hyviä hetkiä. Pitäjäseurojen kesken on Karjalan Liitossa herännyt hyvää keskustelua. Naapurusten kesken on vietetty monta mukavaa hetkeä. Uusia sukuseuroja on perustettu ja uusia sukulaisia löydetty. Suvannon Seutukin auttoi erästä serkkua ottamaan yhteyttä vuosikymmenien jälkeen. Ei siis turhaa työtä! Tähän jatketaan.

Ilmi

VIRKIN VIRKKEET

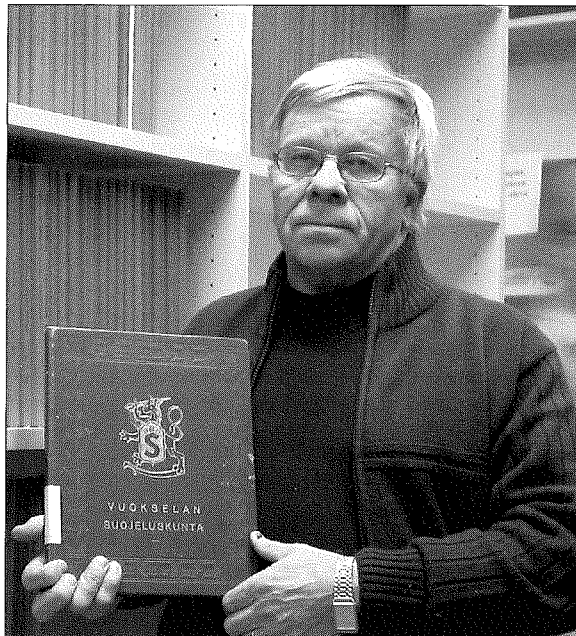
Tontut seuraa toimintaamme, olkaamme uutteria...

Vuosi 2004 on kohta loppuillaan ja menneen vuoden tapahtumat eli tekemis, tapaamiset ja myös työn alla olevat ja myös rästissä olevat asiat tulevat mieleen. Myös monia mielenkiintoisia tapahtumia on joutunut jättämään väliin, vaikka mielenkiintoa olisi kyllä ollut. Myöntää täytyy, että ajatuksen siivin on kuitenkin moni teistä tutuista ja ystävistä ollut mielessä monesti. Onhan se niin, että sanomisien ja tekemisien kautta tuo ihmisen tunnepuoli pelaa aivan omaa elämää tuolla jossakin sisimmässä. Joskus katseen lumokin ilman sanoja jää pysyvästi mieleen. Et silviisi.

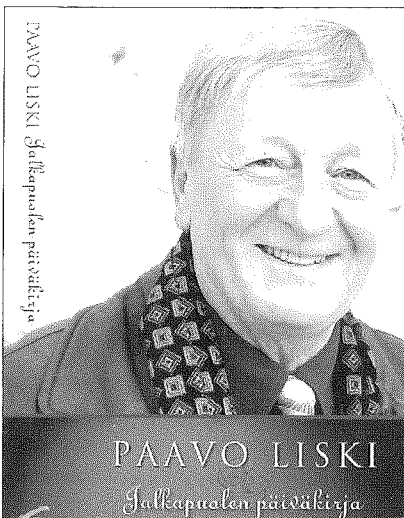
Tänä vuonna on eri tiedotusvälineiden kautta ollut esillä monenlaisia 60-vuotistapahtumia johtuen vuodesta 1944 eli jatkosodan päättymisestä. Mitä sota-aikoina todella tapahtui, miten se kosketti kaikkia suomalaisia ja miten Suomi selvisi sodan aiheuttamista eri typpisistä seuraamuksista, on todellinen sankaritarina katsottiin sitä mistä näkökulmasta hyvänsä.

Vuosi on ollut myös hyvin aktiivinen erilaisten uusien dokumenttien julkaisemisen suhteen. Televisiosta on tullut uusintana mielenkiintoisia dokumentteja ja Karjalaa koskettavia uusiakin sarjoja on odotettavissa lähiaikoina. Vuokselaakin esitellään 3.1.2005, tästä tarkemmin muualla tässä lehdessä.

Syntyperältään vuokselaalainen Paavo Liski on todellinen monitoimimies, joka vuosikymmenien ajan on toiminut julkisesti eri taiteen ja viihteen alueilla. Hänen myhäilevän, huumorintajuksen ja ilmeikkään ulkokuoren sisällä on ajatuksia ja omia järkähtämättömiä mielipiteitä asiasta kuin asiasta. Energisyydestä kertoo sekin, että vaikka

Vuokselan suojeluskunta, valakirja. Sitoumus: Minä N.N. lupaan ja vakuutan kaiken sen kautta, mikä minulle on pyhää ja kallista, että Suojeluskunnan varsinaisena jäsenenä rauhan ja sodan aikana rehellisesti toimin isänmaan ja sen laillisen yhteiskuntajärjestyksen puolustamiseksi, alistun sotilaalliseen järjestykseen ja kuriin sekä täytän minulle kuuluvat velvollisuudet ja annetut tehtävät.

Jalkapuolen päiväkirja.

toukokuussa 2001 Laatokan Karjalassa liukkailla rantakivillä tapahtuneen polvivamman seurauksena liikkumaan tottuneelle Paavolle kulku hiljeni hetkeksi, teki hän henkistä työtä muistiinpanojen muodossa. Tästä syntyi tänä syksynä SLEY-Kirjojen julkaisemana 288-sivuinen teos JALKAPUOLEN PÄIVÄKIRJA. Suosittelen lämpimästi "toipilaan ja tarkkailijan" päiväkirjaan tutustumista.

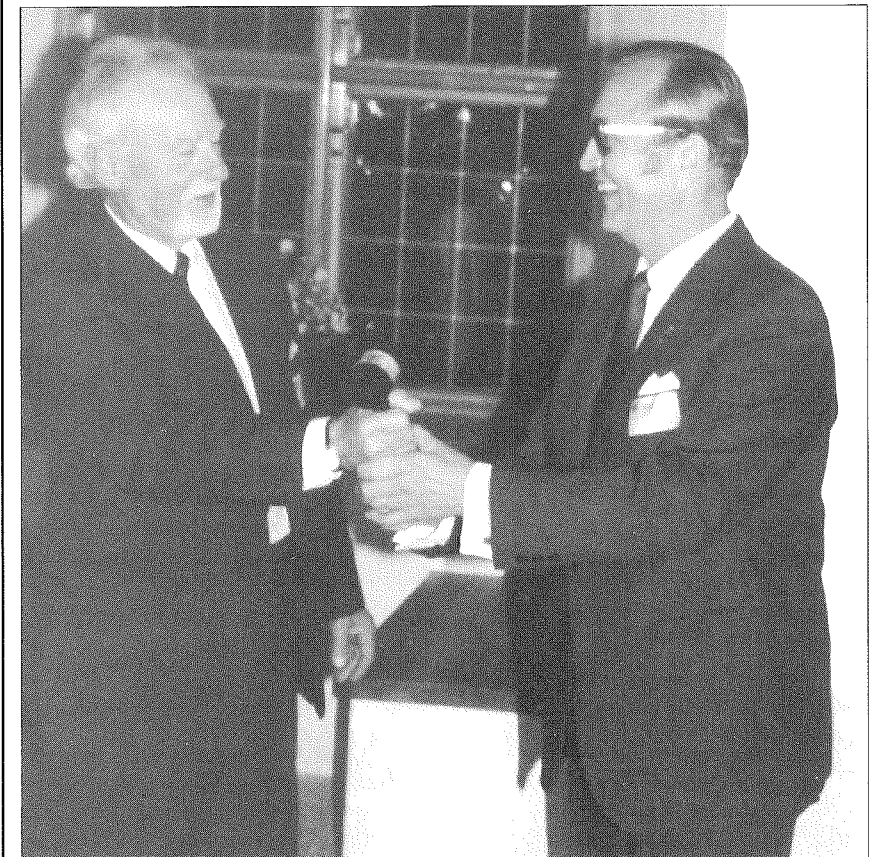
Eri pitäjäsurojen osalta entisten aikojen elämiseen liittyviä dokumentteja jatketaan. Kyläkirjoja tehdään ja niiden sisältöjä värittää erityisesti yksittäiset muistitapahtumat ja erilaiset kuvat vanhoista ajoista ja mitä siellä

vielä nyt on tallella.

Vuokselaisten osalta sota-aikojen elämästä niin koti- kuin sotarintamalla kerätään aineistoa tavoitteena saada aikaan matrikkeli. Aihe on laaja ja aineistoa on saatu kootuksi monelta elämän alueelta, toki lisää vielä henkilötason muistoja otetaan vastaan; samoin kuvia. Alkuvuodesta tarkoitus on tiivistää siihen mennessä saadusta aineistosta matrikkelin runkosisältö. Aihe on ollut itselleni hyvin haasteellinen ja olen saanut paljon sellaista tietoa, jotka ovat avartaneet omaa näkemystäni sen ajan vuokselaisten elämästä. Todellisen aarteen löysin marraskuun lopulla, kun sain käyttööni Mikkelin maakunta-arkistosta Vuokselan kunnan jälleenrakennuslautakunnan arkistomateriaalin vu, 1942 - 44, Uudenkylän ja Vuokselan kansakoulun paperit. Tunsin erityistä jännitystä ja hämmennystä ottaessani ensi kertaa käteeni Vuokselan Suojeluskunnan alkuperäisen Valakirjan, jossa oli 168 nimeä ja ensimmäisenä allekirjoittajana oli kaikkien vuokselaisten tuntema nimi Lenno Lehmusvuori päivämäärällä 15.11.1918.

Jatkosodan aikana Vuokselan esikunnan ja jälleenrakennuslautakunnan toiminta ohjasi vuokselaisten jokapäiväistä elämää, voisi sanoa hyvin pikutarkasti, Päämajan ja eri valtionhallinnon antamien ohjeiden mukaisesti. Melkein kaikkien toimintaan tarvittiin ensin anomus, anomuksen käsittely

Tunnustusta kotiseututyöstä

Kotiseututyön Pohjoismaisen Liiton monivuotinen ruotsalainen puheenjohtaja Rune Ruhnbro luovuttaa puheenjohtajan nuijan Väinö Ryyppölle Turun linnassa syyskuussa 1990.

Suomen Kotiseutuliitto kutsui valtakunnallisten kotiseutupäivien yhteydessä pidetyssä vuosikokouksessa Kannuksessa 6.8.2004 kunniajäsenekseen kotiseutuneuvos, sosionomi Väinö Ryyppön Espoosta.

Väinö Ryyppö on syntynyt Vuokselaan 31.5.1925. Hän on ollut aktiivisesti mukana aatteellisessa järjestötoiminnassa nuoruusvuosista lähtien jäsenenä, työntekijänä ja luottamushenkilönä. Toimittuaan NMKY-työssä Helsingissä ja Tampereella hän siirtyi Maalaiskuntien liiton/Suomen Kunnallisliiton palvelukseen keuhkokuumeen vuoksi keuhkojen leikkauksen jälkeen keuhkojen toimintaa parantavaksi. Tässä tehtävässään Väinö Ryyppö on vaikuttanut merkittävästi maamme kuntien kulttuuritoimintaan niin hallinnollisten edellytysten kehittäjänä kuin paikallisen kulttuurityön sisällön monipuolistamiseksi, kuten kunniajäsenyyden perustelussa sanotaan.

Työssään Suomen kunnallisliitossa hän osallistui keskeisesti kuntien luot-

tamushenkilöiden ja viranhaltijoiden koulutukseen Kunnallisopistossa ja muissakin oppilaitoksissa sekä läänin- ja paikallistason koulutustoiminnassa. Hän edusti kuntasektoria lukuisissa valtion komiteoissa, toimikunnissa, neuvostoissa ja lautakunnissa sekä toimitti Kunnallisliitossa monia julkaisuja.

Kansallisen kulttuurin edistäminen on ollut myös Väinö Ryyppön keskeisenä harrastuksena hänen toimiessaan Suomen Kotiseutuliiton hallituksen puheenjohtajana 1976 - 1989. Lisäksi hän toimi useita vuosia Kotiseututyön Pohjoismaisen Liiton puheenjohtajana.

Väinö Ryyppö on osallistunut aktiivisesti Vuoksela-Seuran toimintaan muun muassa toimittamalla kaksi entistä kotikuntaansa koskevaa kirjaa sekä muita julkaisuja. Hänet kutsuttiin vuonna 2001 Vuoksela-Seuran kunniajäseneksi.

ja päätöksen jälkeen vasta käytännön toiminta.

Kirjaukseen käytettiin kynää ja ruutupaperia ja kunnan esikunnassa lienee ollut käytössä kirjoituskone tyhjää paperia sekä monistukseen kalkkeeripaperia.

Tampereen Yliopiston holvissa kuu-kauden ajan lainassa ja säilytettävänä ollut aineisto vei askeleeni sinne ja päivä sujui siellä aamuhämärstä ilta-hämyyn. Sain sieltä myös meidän perheeseen liittyviä tietoja esim. 22.2.1942 kun synnyin, niin samana päivänä Perniön asemalta oli lähdössä Teijon tehtailta Agricola N:o 600 merkinen uusi patentoitu puimakone Vuokselan esikunnalle osoitettuna. N. 900 kg painava lähetyksen oli saapunut Äyräpäähän 28.2.1942.

Puimakoneen käytöstä ei ole tietoa, mutta sen tiedän, että minut vietiin Vuokselaan runsaan puolen vuoden ikäisenä syksyllä 1942. Vihreän väritään olevan Yleisostokorttini, jonka olin saanut 2 kuukauden ikäisenä, on yhä hallussani.

Kaikkeä tilastoitiin etukäteen ja takakäteen; meillä oli mm. v. 43 yksi lehmä, hieho ja sonninalku. Hevosta ei ollut ja siitä isäni oli tehnyt esikuntaan anomuksen hankinnasta. Meillä oli v. 1943 Alholassa suunniteltu asuinrakennuksen jatkoa ja sarraimen rakentamista tuhoutuneen tilalle. Sarraim sai rakennusluvan, mutta asuinrakennuksen jatkoa ei. Poltto- ja voiteluaineet olivat kortilla. Syyskuun 4. ja 11. päivinä isäni kuitauksella on merkinnät saadusta petroolista; lienee käytetty valaistukseen. Tässä muutamia tietoja, jotka herättävät paljon lisäkysymyksiä, joihin valitettavasti lähisuvussani ei enää ole kertojia.

Toivoisinikin nyt yhteydenottoja näistä arkipäivän elämään liittyvistä yksityiskohdista jatkosodan aikana. Tiedän asioista, mitä dokumenteista voi saada selville, mutta miten ne koettiin todeksi ja elettiin perheissä, niistä varmasti löytyy vielä kertojia.

Hyvää Joulua lehden lukijoille
yhteistyörikasta
Uutta Vuotta 2005

Taisto Virkki

Vuoksen varrella

Vuoksen varrella lapsena leikin
Uudenkylän rajamailla.
Sammutselän rannoilta ulpukankukkia
poimin minä seppeleihin.

Vuoksen varrella karjan kanssa minä
aamulla astelin.
Kuuden maissa niitä kotitarhaan
illalla jahtasin.

Vuoksen varrella nuotion tuhassa
perunoita paistelin.
Rannan vedessä nokisia kätösiä
puhtaaksi huuhtelin.

Vuoksen varrella linnut ne lauloi
rannan koivikossa.
Laineet ne loiski ja hauet ne polski,
siellä rannan kaislikossa.

Vuoksen varrella viikate vilski,
kun kortetta kaadettiin.
Kovin raskas oli taakka,
Kun sapiloiden kanssa niitä
kuivalle kannettiin.

Vuoksen varrella äitini saatoin
Lammasniemen hiekkamultaan.
En tiennyt silloin orvon osaa,
niin vaikean olevankaan.

Vuoksen varrella istuin ja itkin
rantakiven päällä.
Ymmärsin silloin etten enää kauan,
minä viipyä voisi täällä.

Vuoksen varrelta Suomenmaata,
Läksin minä kiertämään.
En arvannut miten monenlaista,
joudun minä sietämään.

Paljon olen saanut kierrellä
tätä armasta Suomenmaata.
Vaan koskaan en voi unohtaa
sitä Vuoksen kaislikkorantaa.

Impi Miettinen
os. Kemiläinen

TILAA ITSELLESI TAI LAHJAKSI Vuoksela-aiheisia tuotteita

hinta euroa/kpl

VUOKSELAKIRJA S. 327	25
Pitäjäshistoriikki	
VUOKSELAN KYLÄT JA ASUKKAAT s. 304	15
Kirja Vuoksen asukkaista v. 1944 ja kuvaukset heidän asuinpaikoistaan	
VUOKSELAA KUVINA I – osa (n. 600 mustavalkoista kuvaa) s. 208	25
VUOKSELAA KUVINA II – osa (n. 800 mustavalkoista kuvaa) s. 224	25
ELÄMÄÄ VUOKSELASSA I – nide (henkilökohtaisia muistikuvia) s. 62	5
ELÄMÄÄ VUOKSELASSA II – nide (henkilökohtaisia muistikuvia) s. 61	5
ELÄMÄÄ VUOKSELASSA III – nide /henkilökohtaisia muistikuvia) s. 68	5
VUOKSELA VAAKUNA pöytästandardi	25
VUOKSELA - ennen ja nyt – VIDEO (kesto 1h 25min)	30
VUOKSELAN PAIKANNIMISTÖ	15

n. 750 numeroitua paikkaa luetteloituna ja kartalle (1:20 000) sijoitettuna.
Tilanneajankohta on evakkoon lähtö kesäkuu 1944.

POSTIKORTTISARJA yht. 8 kpl erilaista;

VUOKSELA- kylä kylältä, Vuoksela-kirjan kansilehti

- VUOKSELAN KIRKKO, syyskuu 1944 - VUOKSELAN KIRKKO, kuvattu 4.8.2000
- Näkymä Vuoksen kirkon kellotornista 4.8.2000 - Näkymä Jovisaaresta Kuninkaanristin suuntaan
- Näkymä Uittiniemen sillalta Suoniemen selän suuntaan s- Hattulan Pyhän Ristin kirkko
- Kuva Pyhän Ristin Kirkon kellotapulissa sijaitsevista Vuoksen entisen kirkon kelloista (2 kpl)

4 / 8 erilaista korttia 0,50 kpl/kortti

Hintoihin tulee lähetettäessä lisäksi postituskulut.

Tilaukset: Yhteystiedot lehden takaosassa tai vuoksela-seura.fi

TILAA OMA SUVANNON SEUTU KARJALAISTA ASIAA SAKKOLASTA, METSÄPIRTISTÄ JA VUOKSELASTA

kahdeksan kertaa vuodessa kotiin kannettuna 20 eurolla!

Tilauksia voi jättää yhdyshenkilöllemme

- katso yhteystiedot sivulta 31!

Metsäpirtin Hämäläiset olivat kahta tai kolmea eri sukua

Hämäläisiä asui Metsäpirtissä ennen talvisotaa useissa eri kylissä. Eniten heitä asui Saaroisissa ja Tapparissa. Useita perheitä asui myös Korholanjaamassa (Paukunmäki) ja Martinkorholassa. Useimmilla Metsäpirtti Seuran hallituksen jäsenillä virtaa myös Hämäläisen suvun geenit.

Hämäläisten suvun kantaperheet asettuivat asumaan Metsäpirttiin isonvihan jälkeen. Ensimmäiset tiedot löytyvät kirkon kirjoista vuodelta 1736. Tuolloin Metsäpirtin Jaaman kylässä asuivat **Risto Sipinp** Hämäläisen (H1) ja vaimonsa Maria Juhontr Ahtiaisen sekä **Antti Juhonp** Hämäläinen (H2) ja Anna Sipintr Hinkkasen perheet.

Isonvihan jälkeen Sakkolan Haparaisissa asui torppari Lauri Hämäläinen ja Petäjärvellä Simo ja Antti Hämäläinen perheineen. Raudun Huskalassa asuivat Samuel ja Heikki Hämäläisen perheet. Pyhäjärven (Vpl) Ylläjärvellä asui Martti Hämäläinen, Pöhlössä Matti Hämäläinen, Rahkajärvellä Aatami Hämäläinen, Kiimajärvellä Matti Hämäläinen ja Vatikkalassa Jaakko Hämäläinen.

Lisää Hämäläisiä saapui alueelle myöhemmin. **Aatami** Sipinp. Hämläisen (H3) pojat Kalle ja Antti saapuivat Metsäpirtin Saaroisiin v. 1830 tienoilla. Myös Aatamin Juho-pojan Saara-tytär ja Aatami-pojan lapset Regina, Kustaa, Aleksanteri ja Simo saapuivat Metsäpirttiin.

Hämäläisen suvun geenit löytyi toki tyttärien kautta varmaan joka kylästä evakkoon lähdettyä.

Risto Sipinp Hämäläinen (1690-1770) H1

Risto Hämäläinen ja vaimonsa Maria Ahtiainen (1705-1778) asuivat Jaamassa itsellisinä. Perhe muutti 1760-luvulla Korholaan (Lehtimetsään), jossa Risto kuoli 80 v ikäisenä vuonna 1770. Mistä Risto ja vaimonsa Maria Juhontr Ahtiainen ovat kotoisin, on minulle arvoitus. Samaan aikaan asui Jaamassa Lauri Ahtiainen perhe. Onko Maria mahdollisesti Laurin sisar? Risto on mahdollisesti ollut ennen Mariaa naimisissa. Ristolla oli ainakin 9 lasta.

Martti Ristonp Hämäläinen

Martti Hämäläinen (1716-1776) avioitui Korholassa asuvan Maria Yrjäntr Haapsaaren (1729-1800 Saaroinen) kanssa. He muutti asumaan Saaroisiin. Heillä ei ollut lapsia

Yrjö Ristonp Hämäläinen

Yrjö Hämäläinen (1720-1789) avioitui Kaarina Matintr Nuoran (1732-1792) kanssa. He muuttivat Korholaan (Lehtimetsä) 1760-luvulla. Heillä lapset: Risto, Maria, Martti, Liisa, Daniel, Yrjö, Antti, Matti ja Aune. Vanhimmat lapset syntyivät Jaamassa ja nuorimmat Korholassa. Maria avioitui Pietari Immosen, Matti Valpuri Simontr Paukun, Yrjö Eeva Paulintr Pohjalaisen ja Antti Kaarina Martintr Hatakan kanssa.

Juho Ristonp Hämäläinen

Juho Hämäläinen (1724-1810) ja vaimonsa Anna Mikontr Kokka (1735-1783) asuivat talonpoikina Korholan Lehtimetsässä. Heillä lapset: Juho, Mikko, Anna, Liisa, Eeva, Maria ja Matti. Juho Juhonp Hämäläinen oli kolmesti aviossa. Ensin (1780) Saara Eevan, sitten (1792) Kaarina Simontr Lemmetyn ja hänen jälkeensä (1799) Katariina Juhontr Pölläkan kanssa. Mikko-veli avioitui Maria Matintr Meskasen kanssa.

Liisa Ristontr Hämäläinen

Liisa Hämäläinen (1728-1800) avioitui (1751) Joentaalle Simo Heikinp Haapsaaren (1718-1773) kanssa. Heidän pojallaan Aatamilla on laaja jälkipolvi

Valpuri Ristontr Hämäläinen

Valpuri Hämäläinen (1742-1801) avioitui Juho Korkan (1733-1794) kanssa. Heillä lapset: David, Mikko, Maria, Elisabeth, Johannes. Perhe asui Korholassa, myöhemmin Sunikkalassa.

Pietari Ristonp Hämäläinen

Pietari Hämäläinen (172x-1805 Sunikkala) oli kaksi kertaa aviossa. Ensimmäinen vaimo (1775) Katariina Jaakontr Korkka (173x-1781) oli Korholasta kotoisin. Toinen vaimo (1782) Eeva Martintr Ulkolainen (1766-1832) oli Saaroisista. Pietari asui talonpoikana Lehtimetsässä. Myöhemmät kirjaukset ovat Sunikkalasta. Lapset: Maria, Jaakko, David, Heikki,

Anna, Joonas, Anna ja Pietari.

Antti Juhonp Hämäläinen (1710-1787) H2

Antti Juhonp Hämäläinen asui Jaamassa ja sittemmin Saaroisissa torpparina. Antin isän Juhon alkuperä ei ole tiedossani. Antin äiti Ristiina Sipintr (1689-1760) asui poikansa perheessä. Antilla vaimo Anna Sipintr Hinkkanen (1715-1775). Perheeseen syntyi ainakin 6 lasta. Antin nimenä vihkimistiedoissa (28.12.1739) on Anders Johanss Frälss.

Johanna Antintr Hämäläinen

Johanna Hämäläinen (174_-1808) avioitui Pauli Peltosen (1721-1807) kanssa. Heillä 7 lasta.

Aatami Antinp Hämäläinen

Aatami Hämäläinen (1744-1822) asui Saaroisissa ensin torpparina ja myöhemmin talonpoikana. Hän avioitui ensin Anna Hyytiän (1753-1775) ja sitten Anna Antintr Paksun (1756-1828) kanssa. Aatamilla 8 lasta. Heistä Taavetti avioitui Vuolteella asuvan Margareetta Kinderin kanssa. He asuivat Jaamassa. Vilppu-veli avioitui Hanna Peltosen kanssa. He asuivat Saaroisissa. Pauli-veli avioitui Maria Hatakan kanssa. He asuivat Saaroisissa. Liisa-sisar avioitui Metsäpirtin kirkolle Mikko Kuopan kanssa. Ristiina-sisar avioitui ensin Heikki Hatakan kanssa muuttaen miniäksi Korholaan ja hänen jälkeensä Simo Suden kanssa muuttaen Lapanaisiin.

Aune Antintr Hämäläinen

Aune Hämäläinen (1746-1819) avioitui Antti Kurrin (1746-1809) kanssa. He asuivat aluksi Paukkulassa, sitten Taipaleessa, Jaamassa ja Saaroisissa. Heillä ainakin 5 lasta.

Kristiina Antintr Hämäläinen

Kristiina Hämäläinen (1749-1824) avioitui Koselaan Aapro Eevan (1744-1821) kanssa. Heillä 9 lasta.

Simo Antinp Hämäläinen

Simo Hämäläinen (1756-1828) avioitui kolme kertaa. Puolisot: (1) Katri Pentintr Kinnar (1756-1781), (2) Eeva Matintr Pohjalainen (1758-1788) ja (3) Anna

Antintr Puranen (1746-1825). Simo asui Korholassa ja kuoli Koselassa. Simo sai 3 lasta Eeva Pohjalaisen kanssa.

Martti Antinp Hämäläinen

Martti Hämäläinen (1743 ?-1803) asui talonpoikana Korholassa. Hän avioitui Aune Martintr Tuokon (1755-1834) kanssa. Heillä 7 lasta. Perhe asui ensin Saaroisissa, josta muutti Korholaan vuoden 1789 teinoilla. Maria-tytär avioitui Juho Haapsaaren kanssa. He asuivat Haapsaaren kylässä. Martti-poika avioitui Eeva Haapsaaren kanssa. He asuivat Malakissa. Juho-poika avioitui Maria Korkan kanssa. He asuivat myös Malakin kylässä. Yrjö-poika asui kotitilallaan. Susanna-tytär avioitui Antti Paukun kanssa ja muutti Joentaalle.

Aatami Simonp Hämäläinen (1762-1813) H3

Aatami Hämäläinen asui viimeiset elinvuotensa Lohijoella. Hän oli seppä. Vaimonsa Saara Leino (1763-1813) oli kotoisin Muolaan Kämärälästä. He eivät asuneet Metsäpirtin puolella.

Aatamilla ja Saarella oli 10 lasta. Lapsista Metsäpirtin puolelle siirtyivät Kalle ja Antti, jotka asettuivat asumaan Saaroisiin. Juho-pojan Saara-tytär avioitui Lehtimetsään Juho Aataminp Hämäläisen kanssa. Aatami-poika (1787-1823) asui Vilakkalassa. Hänen lapsistaan Regina, Kustaa, Aleksanteri ja Simo muuttivat asumaan Metsäpirttiin.

Kalle (Carl) Aataminp Hämäläinen (1805-1874)

Kalle Hämäläinen avioitui Saara Loposen (1813-1880) kanssa. Perhe asui Saaroisissa. Kalle oli aluksi torppari ja myöhemmin talonpoika (bonde). Saara oli kotoisin Raudusta. Heillä 9 lasta: Anna, Antti, Aatami, Maria, Aleksanteri, Eeva, Emmanuel, Juho ja Aapro.

Antti Aataminp Hämäläinen (1807-1879)

Antti Hämäläinen asui poikamiehenä veljensä Kallen tilalla. Hänet mainitaan talonpojan veljenä.

Regina Aatamintr Hämäläinen (1806-1872)

Regina Hämäläinen avioitui Taipaleeseen Pauli Laulajaisen kanssa ja hänen jälkeensä Juho Meskasen kanssa.

Kustaa Aataminp Hämäläinen (1808-1865)

Kustaa Hämäläinen muutti itselliseksi Saaroisiin ja avioitui Maria Hatakan

kanssa.

Aleksanteri Aataminp Hämäläinen (1813-1896)

Aleksanteri Hämäläinen muutti Jaamaan ja avioitui Eeva Tavastin (Vuolteelta) kanssa.

Simo Aataminp Hämäläinen (1815-1874)

Simo Hämäläinen avioitui ensin Varpu Korkan ja sitten Sohvi Loposen kanssa. He asuivat Sunikkalassa.

Hämäläisen suvun saapuminen Metsäpirtin eri kyliin

Jaama:

Risto Hämäläinen (H1) asui Jaamassa ainakin vuodesta 1736 lähtien, jolloin hänen tyttärensä Maria kastettiin (4.7.1736) siellä. Antti Hämäläinen (H2) lienee asunut yhtä kauan. Hänestä ensimmäinen kirjaus on Aatami-pojan kautta vuodelta 1744. Henkikirjan 1754 mukaan Risto asuu edelleen Jaamassa.

Korhola:

Ensimmäinen kirjaus Korholan puolelta on vuodelta 1760, jolloin Riston (H1) Matti-poika haudataan Korholan kylässä. Risto lienee muuttanut Korholan puolelle 1750-luvun lopulla. Ensimmäinen Korholassa syntyneeksi kirjattu on Anna Juhontr vuodelta 1765.

Lehtimetsä:

Lehtimetsän (ent. Korholaa) kylä tulee kirkonkirjoihin vuonna 1768. Lehtimetsään on kirjattu Juho Hämäläisen (H1) Liisa-tyttären kuolema keväällä 1768. Siellä kuolee myös Risto Hämäläinen (H1) maaliskuussa 1770. Ensimmäinen syntynyt on Antti Yrjönp (21.11.1771). On todennäköistä, että Risto Hämäläinen (H1) on asettunut Jaamasta lähdettyään Lehtimetsän alueelle asumaan.

Saaroinen:

Aune ja Ristiina Antintr Hämäläinen (H2) asuivat Saaroisissa v 1769 avioituessaan Kaarnajoelle ja Koselaan. Aatami Antinp Hämäläinen (H2) asui Saaroisissa avioituessaan jouluna 1771 Anna Antintr Hyytiän kanssa. Aune Aatamintr Hämäläinen syntyy siellä 06.01.1773. Antti Hämäläinen (H2) lienee muuttanut Saaroisten puolelle 1760-luvun alkupuolella. Vuoden 1754 henkikirjassa hänet mainitaan Jaamassa. Kalle Hämäläinen (H3) muutti Saaroisiin 1830-luvun alussa.

Sunikkala:

Sunikkalan (ent. Korholaa) kirjaukset alkavat v 1784. Ensimmäinen kirjaus

Hämäläisistä on Juho Hämäläisen (H1) Maria-tyttären kuolema 14.11.1794. Ensimmäinen syntymä on Risto Mikonp Hämäläisen (H1) syntymä 22.05.1797.

Haapsaari:

Juho Hämäläinen (H1) ja 3. vaimonsa Kaarina Pölläkkä asuvat 1810-luvun alusta lähtien Haapsaaren kylässä. Heidän tyttärensä Eeva on kirjattu siellä 18.11.1811 syntyneeksi.

Lapanainen:

Heikki Pietarinp Hämäläinen (H1) muuttaa Lapanaisiin vävyksi avioituttuaan Maria Paukun kanssa. Siellä heille syntyy 08.11.1815 esikoinen Liisa.

Paloniemi:

Paloniemen (ent. Lapanaista) kirjaukset alkavat vuonna 1831. Heikki Pietarinpoika Hämäläinen (H1) on kirjattu saman tien Paloniemeen poikansa Aapron syntymätiedon 29.07.1831 perusteella. Heikki lienee asunut samassa paikassa myös aiemmin.

Martinkorhola:

Martinkorholan (ent. Korholaa) kirjaukset alkavat vuonna 1831. Ensimmäinen Hämäläisen suvun kirjaus on syntymätieto Matti Taavetin Hämäläisestä (H1) 17.08.1832. Taavetin isä Yrjö Yrjönp Hämäläinen (H1) kuolee Martinkorholassa kesällä 1833. Yrjö lienee asunut tällä paikalla myös aikaisemmin.

Malakis:

Malakin kylä (ent. Korholaa) tulee kirkonkirjoihin vuonna 1833. Ensimmäinen Hämäläinen on Martti Aataminp, joka syntyy siellä 20.07.1834. Martti Hämäläinen (H2) lienee asunut tällä paikalla myös aiemmin.

Metsäpirtti:

Martti Mikonp Hämäläinen (H1) avioitui (1834) Anna Suden kanssa ja muutti kotivävyksi Metsäpirtin kirkolle. Siellä heille syntyi Maria-tytär 15.03.1836. Martti oli kotoisin Lehtimetsästä.

Korholanjaama

Aapro Martinp Hämäläisen ja Katri Kuopan Anna-tytär on syntynyt Korholanjaamassa 3.3.1890. Aapro itse on syntynyt Malakissa. Myös Aapron Aatami-veli muutti Korholanjaamaan.

Kalevi Hyytiä
www.metsapirtti.net

Metsäpirtin Vaskelan kirjasto

Metsäpirtin Vaskela on tunnettu runonlaulajistaan. Vaskela on tunnettu peruskarjalaisesta väestöstään: "Vaskelaiset ovat inkeroisia" mainitsee Mauno Vaski "Vaski-suku ja Metsäpirtin Vaskela II"-osassa perusteellisessa selvityksessään kylän asukkaiden taustasta.

Vaskelan kylän asukkailla oli laulu ja runous hallussaan. Se lienee vuosistaista perua. Kuuluisimmaksi kaikista on noussut Larin Paraske, mutta myös monet muut vaskelaiset ovat omanneet laulun lahjan.

Nyt tämä vahva perinne näkyy Vaskelan kyläkirjasarjan, vuonna 2001 ilmestyneen I-osan ja keuhällä 2004 ilmestyneen II-osan kuvauksissa. Molemmilla on vahva ammattilaisen kädenjälki. I-osa sisältää myös laajan henkilöhistorian Vaskelan väestöstä. Siinä osoitetaan kylän asukkaiden kuuluvan samaan ortodoksiseen Vaski-sukuun, minkä kantaisat Stolbovan rauhan 1617 jälkeen uhmasivat Ruotsin hallintoa, eivät kääntyneet luterilaiseen uskoon, eivät muuttaneet pakoon, vaan pitivät oman uskonsa ja omat perinteensä - ja jäivät asumaan entiselle kotiseudulleen. Vaskelan kylä oli yksi niistä harvoista

kylästä, joissa säilyi alkuperäinen väestö, uskonto ja perinteet.

Molempien kirjojen voimahahmo ja päätoimittaja on Mauno Vaski, entinen Koskinen. Mauno otti esi-isiensä sukunimen käyttöön syksyllä 2002.

Metsäpirtin Vaskela II-osa sisältää laajan historiallisen katsauksen Karjalan historiaan. Tässä historia-osuudessa Mauno Vaski tuo lukijan eteen uusia näkemyksiä historiasta, historian kirjoituksesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Lukija saattaa aluksi hämentyä voimakkaista ilmauksista. Voi-ko asia todellakin olla näin? Tämähän on vastoin aikaisempaa tietämystäni, kouluajoilta opittua ja yleistä käsitystä. Ilmaisut kuitenkin perustellaan selkeästi ja ne muodostavat loogisen ajatteluketjun. Oliko sittenkin niin, että itse asiassa Ruotsi uhkasi Käkisalmen läänin alkuperäisen väestön elämää 1500-luvulta aina Stolbovan rauhaan 1617 asti? Oliko Ruotsin vallan aika 1617-1721 alkuperäiselle väestölle koettelemusten aikaa? Toiko Uudenkaupungin rauha 1721 jälleen elämisen perusedellytykset? Oliko elämä 1700- ja 1800-luvuilla sittenkin helpompaa kuin 1600-luvulla? Miten Vaskelan

alkuperäinen karjalainen väestö koki nämä vuosisadat? Mikä oli inkeroisten ja alueelle 'Ruotsin' puolelta muuttaneiden uudisasukkaiden suhde? Mauno Vaski antaa näihin kysymyksiin teräviä vastauksia. Nämä vastaukset jäävät puhuttelemaan.

Pääosa II-osasta käsittelee vaskelaisten muistoja 1900-luvun alkupuolelta. Myös talvisodan kokemukset ja evakkotaipaleet ovat laajasti mukana.

Metsäpirtin Vaskela-kylän kirjasarjan tähänastiset teokset sisältävät ainoan annoksen painavaa luettavaa kotipitäjämme kulttuurista ja historiasta. Itse asiassa niiden uumeniin on kirjattu koko karjalaista historiaa täydentäviä näkemyksiä, jotka kannattaisi julkaista myös historian alan ammattijulkaisusarjoissa. Meille metsäpirttiläisille ja jälkipolvien edustajille kirjat valottavat myös Vaskelan kylän asukkaiden monimuotoista elämää ja suhdetta luterilaisen väestönosaan.

Kolmatta osaa kiihkeästi odottaen!

Kalevi Hyytiä
Metsäpirtin Tapparista

Saaroisten kyläkirja tekeillä

Työryhmä vetoaa Metsäpirtin Saaroisten kyläläisiin ja jälkipolviin: kyläkirja on suuri hanke, jossa tarvitaan kaikkien panosta. Onko muistissa tarinoita kylän elämästä, ihmisistä? Onko vanhoja valokuvia? Onko tallenteita äänitteinä tai kirjoitettuna?

Kaikki tieto on arvokasta, kun kootaan esitystä Metsäpirtin suurimmasta kylästä.

Ota yhteyttä työryhmään. Tulemme jututtamaan muistajia, jos tallentaminen ei muuten ole mahdollista.

Työryhmä:

Viljo Hämäläinen, pj. os. Juhannuskatu 6 A 1, 20100 Turku puh. 02-2390131, 040-5888319

Niilo Kiiski, Tennaritie 7, 21200 Raisio, puh. 02-4383167, 050-3575767

Ilmi Pesonen, Porslahdentie 10 a 13, 00960 Helsinki, puh. 09-6946309

Veikko Repo, Sivutie 10, 20810 Turku, puh. 02-2351730

Aurinko paistoa, niihä se paistoa ko ennevanhoa heinaikan

Myö lasseijoa autost Villamäen koulu kohal. Katsaha ko kukkiit sorjast kukkast tuos tuva ympäril. On näitä tavalissii luononokukkasiikii ja perhosii, kirjavasiipisii kesälintuloi. Poarmoist ja itikoist en kehtoa mainitakkoa. Niihe kans olloa helisemäs. Ei ne uo moinkoakoa mei ohviloist ja muist myrkkylöist.

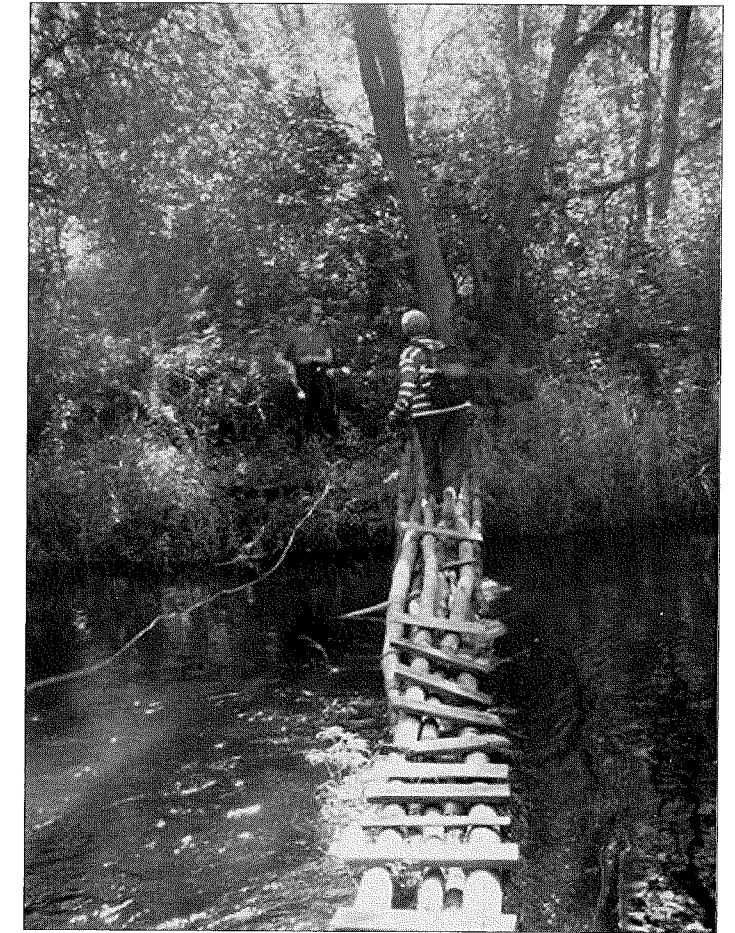
Miss se nyt on se Viisjok? Eihä täst näy ko jyrkkä alamäk, ei vettä nii misseä. Lasseijoha mäeje all heinettynyttä tietä myöte, jo näkky jok. Lienyök hänes minkeäläistä siltoa, pääsnyök hänest ylitse? Tulluo kaks miestä kumivenniel. No lainatoa heilt vene, vaik omi lupinie. Mut hyöpäs laskuotkii venniest ilmat pois, ottoat aivot kainaluo ja vievät kaik männesseä. Näkkyhäh siel siltakii, paremikkii pitkospuut ihan vien rajas. Jo männyö joku rohkija ylitse.

"Ota kuva, mie uon tiäl", hiä huu- teluo.

"Läheä myökii, männeä sin tei kotipaikall, lipatoa sielt sit Joentoan kautta sin Harjukylleä. Ottoat siint sit meit kyytiä."

Tulluo selväks, ei muuta ko reput selkeä, sil soappoat jalkoa kel on ja mänöks kolmie miehie. Ajatuksestakkii kyll tulluo jo hik, mut sanottu mikä sanottu. Onpas täpäräst pientarie reunas teä polku, iha hirvitteä. Ja sitt "sillal". Kaks lankutapajsta parrais kohis vierekkiä, vesj tirskaa välilöist. Rautalanka on käspuun, sekkii heiluu. Eikä ihme, ko toise peän kiinnityskeppi on irt pohjast! Pääsen ko pääsenkii ylitse, eikä ies kastuniet uuvet Rauvu torilt ostetut "lenkkaritkoa". Olj nii höyli kauppijas. Sano olevoase Azerbaitsenist. Yhteä kyll ei tinkint hinnast! Lienenk mie kyl kysyntekä siin hyvä miele hörmys, ko sain sopivat kenkät. Olj niätsie kiire niiko ain näil reisuloil.

Onpas risukkuo ja pehkolo. Ei taija Puikkoloist nykyjä käyvä Paukumeän Osuuskaupas, nii on tie tukkies. Ei muutako ala kampii palleeta, katso jalkoheis jot et lankii, akkilo käsiäis poltikkaisilt ja huijo itikkoi nisastais!

Rohkeasti sillan yli...

Onneks puut varjostoa. Mite ne on enne hevost jaksaniet vetteä täst kuormii kärrilöi ja rekkii kans? Meäjen piält aukijoa pelto.

"Henkäijä nyt ehkest, iha läkähytettä".

"Täst männeä suoraa tuoho kuasjristil".

Suapasjalka koaloa iel reheveä tiemoteipeltuo, hirvittelyö kärmiet pois ja tekkyö tietä meil tossujalkasil. Mikä heil on kiire näil ihmisil koi uo joutaniet panemua ies heinii seipäil? Ois paljo louhkemp liikkuu meijänkii sänkeltuo myöt. Tulloa viimiselä tiel, sorjal hiekkatiel, mitä nyt vähä on luosii. Lipatoa pientä vastamoata vähä matkoa. Jo yks sannoat:

"Täss ovat olleet meijä suojat, liävä

täss tällie, tupa vähä tuonnempana ja sauna tuos tuome all".

Mutt ketäs sielt tulluo mei peräst? Kaks naista, näitähä neä on meikäläisii, etsiit hyökii ommii juurijoa. Mei miespuoline lähtyö neuvomoa heil tietä. Hyvä onkii ko läks. Soahhoa myö naist käyvä pisimeä tähä tie vierie, ei huoli lähtii pehotoavusta etsimeä. No mutt sithä käi löytymeä näitä "nakomii", pöräjeät ja pisteät sitä myöt ko paljasta kankkuu alkaa näkky. Tulluo miu mielehein:

"Paha on olla paimenes, pienen tytön vallankii. Jos ei pane paimenpoika, pisteäp kusiaine kumminkii."

Mist lien tuonkii oppint? Tuhmilt suurilt pojilt vissii.

Salli Rastas

Terveiset Kallosten kesän sukkokouksesta

Tässä vielä viime kesän muistona oheinen kuva Kallosten suvun ensimmäisestä sukkokouksesta, mikä pidettiin Punkalaitumen kotiseutumuseolla Yli-Kirralla, mikä tunnetaan myös Mauri Kunnaksen Koiramäen talona.

Juhlapäivä 14.8. oli äitimme Selma Ester Naskalin (o.s. Kallonen) syntymän 100-vuotispäivä. Äiti oli vanhempiansa Matti Tuomaanpoika Kallosten ja tämän vaimon Maria Pekantytär Kekin nuorin lapsi. Juhlaväki oli pääosin näitten isovanhempien lapsia lapsineen eli serkkuja ja pikkuserkkuja, mutta edustus löytyi myös isoisän muitten veljien eli Mart-setän, Kaapre-setän ja Ant-setän jälkeläisiä. Ainoastaan Liis-tätini eli Liisa Ruunan jälkeläiset puuttuivat, kun Kuparisen Teuvokin joutui perumaan tulonsa. Yhteensä meitä oli mukana 74 Kallosten sukua.

Juhlamme alkoi alkuhartaudella Punkalaitumen kirkossa, josta lähdimme viemään kukat sankarihaudalle, Karjalaan haudattujen menneitten sukupolvien muistomerkillä sekä kolmen Punkalaitumelle haudatun sisaren haudoille.

Yli-Kirralla juhla alkoi lipunnostolla, minkä suoritti tämän sukuhaaran vanhin miespuolinen jäsen eli Olavi Kallonen Salosta ja naispuolinen nuoremmasta päästä, ex-partiolainen eli Maria Naskali Helsingistä.

Koska äijä oli innokas kalamies Suvannolla, olimme toivoneet kalasoppaa, minkä kokki keitti ansioituneen punkalaitumelaisen keittokirjantekijä Aila Hietalan reseptillä ja oli kahvipöydässään punkalaitumelaiset pikkuleivät.

Ruuan jälkeen kotiseutuneuvos Juha Helariutta esitteli museon.

Virallisemmän osion yhteydessä esitettiin ja perustettiin toimikunta viemään eteenpäin sukuseura-asiaa. Toimikuntaan valittiin Esko Kallonen Lempäälästä, Toini Kallonen Punkalaitumelta, Merja Laaksosen Helsingistä, Raija Paavilainen Urjalasta, Marjatta Vulli Nokialta ja Aila Äikiä Ulvilasta. Marjatta Vulli ja Sirkka Isola esittivät ohjelmaa ja Esko Kallonen toi terveiset kyläkirjatoimikunnalta.

Kaiken muun ohessa käytiin vilkasta keskustelua, katseltiin valokuvia ja vaihdettiin yhteystietoja.

Vielä kerran kiitos kaikille mukanaolijoille juhlan järjestäneitten kolmen sisaruksen Irma Laaksosen (o.s. Naskali), Terttu Ukkosen (o.s. Naskali) sekä omastakin puolesta

Tuula Marjatta Naskali
Vanttila, p. 02-7675001

Metsäpirtin Peltoset kokoontuivat

Tavattiin vanhoja ja uusia sukulaisia. Kuva: Leif Blomqvist

Kesällä Metsäpirtin Saaroisissa perustettu Metsäpirtin Peltosten sukuseura piti ensimmäisen kokouksensa Karjalatalolla 27.11. Paikalle saapui 46 sukuun kuuluvaa aina Pohjanmaata myöten.

Kalevi Hyytiä kertoi suvun taustasta sen verran kuin siitä tässä vaiheessa tiedetään. Paulilla, vanhimmalla tiedossa olevalla kantaissäällä oli 11 lasta, joista kaikkien neljän pojan ja yhden tyttären jälkeläisiä oli paikalla.

Seuraavaksi Kalevi Hyytiä näytti jokaisen oman esipolven kantaissään saakka. Tässä paljastui uusia sukulaisyhteyksiä aika usealle. Katseltiin toinen toisiamme ja ihmeteltiin. Sukulaiset ja naapurit tapasivat toisensa 50, 65 vuoden jälkeen. Pieni pala Karjalaa lämmitti mieltä.

Peltosia etsimässä

Kummallisesti asiat elämässä kiertävät. Ilmi Pesonen os Peltonen kertoi miten koulussa suomen opettaja Viljo Nissilä oli kysynyt mistä kukin on kotoisin. Metsäpirtissä syntyneen Peltosen kohdalla hän tarkemmin selitteleminen totesi, että "niitä vanhoja Peltosia". Kyllä hän tiesi, koska Suvannon ja Metsäpirtin nimistö oli eräs hänen erikoisalansa. Paljon myöhemmin ilmeni, että HYKKYLÄN lukiota kävi samaan aikaan toinenkin Peltonen Metsäpirtistä.

Sopiva hetki Peltosten selvittämiseen tuli 1980-luvun puolivälissä. Tällöin Ilmi löysi suvusta sukupolvi toisensa perään kohtalaisen kunnollisia kansalaisia, jotka ovat hankkineet elantonsa ensin kalastamalla Suvantojärven, sitten Laatokassa. Peltoja on viljelty ja jonkin verran on esiintynyt yrittämistä sekä osallistumista yhteisten asioiden hoitamiseen.

Asiat järjestykseen

Aloittelevan sukuseuran ensimmäinen tehtävä on järjestäytyminen ja sääntöjen rustaaminen. Mukavasti päästiin alkuun. Puheenjohtajaksi valittiin koollekutsuja, Ilmi Pesonen. Seuraavaksi varmistettiin, että hallitukseen saatiin edustajia kaikista sukuhaaroista. Varsinaisiksi jäseniksi valittiin: Mirja Blomqvist, Pauli Kruhse, Kimmo Laulajainen, Ari Peltonen, Pentti Toivanen ja Päivi Tuomisto-Kokko sekä varajäseniksi Merja Haaslahti ja Raija-Liisa Itäpää.

Tilaa oma Suvannon Seutu -lehti!

Hyvä idea vaikka joululahjaksi - soita p. 040 730 2622.

Ukkosilla onnistunut kotiseuturetki Pyhäjärvelle

Kotiseuturetkeläiset Musakan pihassa.

Kotiseuturetki Pyhäjärvelle Ukkosen sukuseuran nimissä tehtiin heinäkuussa 2004. Sukuseuran jäseniä oli tusinan verran matkassa, lisäksi muita matkalaisia 36 henkeä. Mukana oli Ukkosia, Turusia, Virolaisia, Laulajaisia, Matikainen, Hämäläinen, Ollikainen ym. Useimmat olivat käymässä ensimmäistä kertaa Pyhäjärvellä. Nuorimmat matkalaiset olivat 3- ja 5-vuotiaat Elli ja Anni Kivelä, Turusen sukua Yläjärveltä.

Kaunis aurinkoinen päivä saatteli meitä aina Pyhäjärvelle saakka, jossa Pyhäjärven Lomarannassa Antti meidät otti ystävällisesti vastaan.

Toinen päivä valkeni myös aurinkoisena, ja ohjelmassa oli retki Konevitsan saarelle. Antti Musakka tuli meille sinne oppaksi. Sortanlahdessa meitä odotti suuri yllätys: sinne oli rakennettu uusi laituri, ja suuri laiva odotteli meitä kyytiinsä. Myös kaksi muuta linja-autolastia matkasi kohti Konevitsaa. Laatokalla oli kaunis kuulas ilma. Konevitsan laiturilla munkit olivat vastaanottamassa meitä laivasta. Antti selosti asiantuntevasti Konevitsan historiaa ja vei halukkaat saarikierrokselle ja kuuluisalle Hevonkivelle, entiselle uhrikivelle. Tunne oli sellainen kuin luostarin hengen olisivat

seuranneet meitä kaikkialla, joka paikassa sen aisti.

Paluumatkalle lähtiessä laiturilla allekirjoittanut lausui Ilmari Pimiän runon "Laatokka", jonka sanotaan näin: "Miten uljaana Laatokka aukeekaan, miten sykkii sen valtava syli" ja "Sen on Karjala kuohuissaan, se on kansa kärsivä povi".

Tulomatkalla ajelimme vielä Yläjärvelle katsomaan Turusen Arvon ja Huhtalan Raijan kotiraunioita, rakennuksia ei ollut yhtään jäljellä. Vietimme siinä sitten kahvihetken ja ihailimme maisemia.

Illalla Musakassa vietimme yhteistä iltaa Huvikatoksessa. Yhteislaulu raikui suvi-illassa, Pyhäjärvi välkkyi puiden lomitse, ilta oli kaunis ja lämmin. Matikaisen Matti oli taitava ohjelman esittäjä, ja allekirjoittanutkin lauloi ja lausui runoja. Pikkutyöt Elli ja Anni esiintyivät laulamalla ja vitsejä kertomalla. Nauru täytti pian koto Huvikatoksen, ja Turusen Arvo sanoi nuortuneensa kymmenen vuotta.

Seuraavana päivänä oli kotiseuturetkien aika. Lohijoelle lähti Ukkosia Maila ja Vieno sekä Honkasalon Raimo, ensikertalaisia oli mukana Eeva ja Erkki Järvi Porista, Timo, Esa ja

Marjatta Ukkonen Nakkilasta, Virolaisia Helka ja poikansa Oktave Picklin (ranskalaisia), Taipalkosken Mikko ja Kaija sekä Laulajaisen Pentti. Osa porukasta jäi Musakalle ja allekirjoittanut pääsi Matikaisen Matin ja Jääskeläisen Tapion kanssa Noitermaan kierrokselle. Kyllä oli mahtavaa nähdä Pikojoen koski ja mylly, joka on kuulunut Fatzerille aikoinaan. Kävimme myös Matin syntymäkodissa Miissuassa, jossa asuu venäläinen perhe.

Illalla kävimme vielä toriostoksilla Käkisalmessa, ja myöhempää iltaa vietettiin taas Musakan Huvikatoksessa.

Seuraavan päivän paluumatkalla kohti kotia ja Viipuria pysähdyimme sankarihautausmaan kohdalla ja pidimme siellä hiljaisen hetken. Raimo Honkasalo piti pienen puheen ja veisasimme Suvivirren.

Viipurissa viimeisetkin ruplat vaihtuivat kotiintuliaisiksi.

Matka oli taas kerran onnistunut. Kiitos kaikille mukana olleille, teille matkastamme mielenkiintoisen ja hauskan. Tervetuloa ensi kesänä uudelleen mukaan 4.-7.7.2005. Soita p. 040 5049 135.

Laila Innanen,
o.s. Inkinen

Anselmin ja Tyynen tyttö Lohijoelta

Ukkosen sukutapaamisessa väkeä nuorista kunniajäseniin

Ukkosen sukuseuran jäseniä 45 henkeä kokoontui Tampereelle 8.8.2004. Vaikka osanottajamäärä ei ollut päätähuimaava, oli ilo todeta, että paikalle oli saapunut useita uusia jäseniä. Kunniajäsenistä paikalla olivat Alfons Ukkonen, Anna Rämö ja Aulis Ukkonen.

Sukuseuran puheenjohtaja Raimo Honkasalo toivotti kaikki tervetulleiksi. Kunniajäsenä Alfons Ukkosta sukuseura muista 80-vuotispäivän johdosta ojentamalla hänelle pyhäjärveläisen kirjailija Kirsti Hirvosen kirjoittamat kirjat "Kallis maa" ja "Isiemme maa". Ne kertovat elämästä Pyhäjärvellä ennen sotia ja evakkoajasta.

Pentti Ukkosen viehättävät tyttäret Sanna ja Mari Ukkonen viihdyttivät meitä antamalla meille parikymmenminuuttisen viulukonsertin. Viulunsoiton ohella tytöt harrastavat tanssia Marko Bjurströmin tanssikoulussa. Näistä tytöistä kuulemme varmasti tulevaisuudessa.

Yhteislaulua säesti haitarilla tamperelainen Eino Lamminen. Hän viihdytti myös jutuillaan juhla väkeä. Runoutta lausui allekirjoittanut.

Ruokailun jälkeen pidettiin sukukokous. Kokouksen puheenjohtajana toimi Osmo Juvonen Helsingistä ja sihteerinä Laila Innanen Tampereelta.

Sukuseuran puheenjohtajaksi alkavalle vuodelle valittiin Raimo Honkasalo. Muut hallituksen jäsenet ovat Laila Innanen Tampereelta, Marja-Leena Tuomisaari Porista, Taisto Kaipainen Raumalta, Pentti Ukkonen Helsingistä, Tuija Ukkonen Ikaalisista, Nina Salomaa Orivedeltä ja Mikko Taipalkoski Naarajärveltä. Tilintarkastajana jatkaa Osmo Juvonen, varalla on Tiina Inkinen Savonlinnasta.

Jäsenmaksut päätettiin pitää entisen suuruusina eli 1 vuosi/5 , 2 vuotta/10 ja 10 vuotta/35 . Sukuseura päätti, että stipendiiä ei jaeta vuonna 2005 sukuseuran huonon rahatilanteen vuoksi.

Viulistit Sanna ja Mari Ukkonen viihdyttivät sukukokousväkeä.

Kotiseuturetki vuonna 2005 tehdään yhteyshenkilö on Laila Innanen p. 040 4.-7.7. Yöpyminen Musakalla. Mukaan 5049 135. Tule mukaan! sopii ensi kesänä 44 henkilöä, sillä Tapaamisiin! Musakalle valmistuu lisätiloja. Matkan

Laila Innanen

UKKOSEN SUKUSEURA ry:n hallituksen järjestäytymiskokous pidettiin 2.10.2004 Porissa. Läsnä oli kuusi hallituksen jäsentä.

Puheenjohtaja Raimo Honkasalo hoiteli kokouksen kulun. Varapuheenjohtajaksi valittiin Mikko Taipalkoski Naarajärveltä, sihteeriksi Tuija Ukkonen Ikaalisista, rahastonhoitajana jatkaa Marja-Leena Tuomisaari Porista. Kotiseuturetkien vetäjänä ja lehti-ilmoitusten laatijana toimii Laila Innanen Tampereelta. Jäsenten syntymäpäivien muistamisesta vastaa Raimo Honkasalo.

Kesän 2005 sukutapaaminen päätettiin pitää 24.7.2005 Tampereella ravintola Soutupaviljongilla ja kesämatka Pyhäjärvelle siis yllä mainitun mukaisesti 4.-7.7.2005.

Karjalaista
ruokaperinnettä:

Pipareita Vilakkalan viisii

Aidilläni oli tapana ennen joulua valmistaa tällä ohjeella kaksi piparkakkutaikinaa. Toinen syötiin raakana ja toisesta paistettiin pipareita. Taikinan syönnin jälkeen lapset antoivat sitten pipareiden olla rauhassa ja niitä riitti uudelle vuodelle asti. Harastin samaa käytäntöä lasteni ollessa pieniä.

Resepti on äidin perua ja tällä ohjeella leivottiin joulupiparit 1900-luvun alkupuolella äidin kotona Sakkolan Vilakkalassa. Ei joulu tunnu joululta, ellei joulupipareita ole leivottu alla olevalla ohjeella. Valmistus on helppoa, maku ja tuoksu hyviä!

200 gr voita tai margariinia
200 gr sokeria (2,5 dl)
Lisätään:
1 munan keltuainen
loraus siirappia
vähän kanelia
4 kuppia vehnäjauhoja
1 tl soodaa

Sekoita taikina, pyörittele nokareita pellille, paina haarukalla ristiin. Paista 200-225 asteessa noin 15 minuuttia.

Hyvää joulua kaikille!

Raili Leino (Kopperoinen)
Sakkolan Haparainen
Halikko

Potlohkoa ja sienikasvispiirakkaa

Karjalan Liiton naistoimikunta on valinnut vuoden 2005 karjalaiseksi ruoaksi ruokaisan potlohkon ja leivonnaiseksi tällä kertaa suolaisen piirakan, sienikasvispiirakan.

Ruokaisa potlohko on vanha perinneruoka, joka edustaa karjalaiselle ruokaperinteelle tyypillistä uuniruokaa.

Sienikasvispiirakka on uudempi perinneherkku. Viime vuosina laajemmin suosituiksi tulleet sieniruokat ovat olleet itäisen ja karjalaisen ruokaperinteen oiva lisä.

Yksinkertaisista perusaineksista valmistettua ruokaa, potlohkoa ja sienikasvispiirakkaa, on helppo tehdä isommallekin joukolle. Nämä maistuvat herkut valmistetaan seuraavasti:

Potlohko

2 l perunaviipaleita tai lohkoja
500 g sianniskaa tai lapaa
2 tl suolaa
4 dl vettä
2 sipulia
10 maustepippuria

Leikkaa sipuli ja sianniska tai lapa kuutioiksi. Lado perunaviipaleita tai lohkoja uunivuokaan, lisää sipulikuutiot, sianniska tai lapakuutiot ja päälle perunaviipaleita. Mausta ja lisää vesi.

Hauduta uunissa 200 asteessa noin 2,5 tuntia.

Sienikasvispiirakka

Pohja:

250 g voita
6,5 dl vehnäjauhoja
2 tl leivinjauhoa
1,5 dl kermaa

Täyte:

50 g paprikasuikaleita
70 g porkkanasuikaleita
70 g kesäkurpitsasuikaleita
100 g sipuli- tai purjorenkaita
650 g ryöpättyjä suolasienikuutioita
Mausteeksi valkopippuria, suolaisuus tarkistetaan.

Liemi:

6 dl kermamaito
9 kananmunaa

Pohjataikina:

Sekoita voi, vehnäjauhot, leivinjauhe ja kerma. Levitä taikina uunipellille.

Suolasienet kuutiodaan, kasvikset suikaloidaan ja freesataan paistinpannulla.

Täyte levitetään pohjataikinan päälle, maustetaan valkopippurilla. Päälle kaadetaan munamaitoliemi. Paistetaan 200 asteessa.

Riitta Nikkonen johtaa Raision Karjalaisia

Karjalaisuus on hyvässä kasvussa Raisiossa, kirjoittaa Kauko Hörkkö Karjala-lehdessä 25.11.2004. Raision Karjalaiset ry vietti 45-vuotisjuhliään lokakuussa, ja yhteiselle aterialle oli kutsuttu kaikki seuran yli 100 jäsentä, joista uusia on noin 25 prosenttia. Juhlapuheen piti salmislaissyntyinen Ilkka Hanski, Raision kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

Iloinen ja rattoisa yhdessäolo ja runsas tarjoilu nostivat tunnelmaa ja varmasti tuovat uusia jäseniä. Illan seremoniamestarina toimi seuran sihteeri Risto Nikkonen ja ylimpänä "isäntänä" puheenjohtaja Riitta Nikkonen. Riitta Nikkosen isä on sakkolaissyntyinen Lauri Lamppu, Juho ja Anna-Liisa Lampun poika Sakkolan Ojanimestä.

Raision Karjalaisten kyykkäjoukkue on menestynyt valtakunnallisellakin tasolla erinomaisesti, ja seuran toiminta on aktiivista monella muullakin saralla. Yhdistys nostaa julkisuuskuvansa vuosittain kevättalvella virpomalla jonkun julkisen henkilön – menneinä vuosina on virvottu ministeri ja maaherra. Oman lisänsä yhdistyksen toimintaan tuo jäsenistön aktiivinen osallistuminen pitäjä- ja sukuseurojen työhön.

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

Lempi Sofia Paakki o.s. Uosukainen täytti 85 vuotta 30.10.2004 Imatralla. Hän on syntynyt Sakkolan Kiviniemessä Helena o.s. Kiiski ja Tuomas Uosukaisen kahdeksanlapsiseen perheeseen nuorimmaisena.

Pirteää päivänsankaria, rakasta tättä onnittelevat sisarusten lapset perheineen.

Neljä polvea

Sakkolaista sukujuurta neljässä polvessa. Kuvassa Salme Viljanen, o.s. Lamppu, jonka vanhemmat olivat Anna Katariina ja Vilhelm Lamppu Sakkolan Petäjärveltä, sekä Salmen tytär Merja Myllymäki ja tyttären poika Mika Myllymäki sylissänsä tyttärensä Minttu Sofia. Kuva on otettu Minttu Sofian ristiäisissä lokakuussa Tampereella.

Johanna Eeva.

Ylioppilaita

Mynämäen lukiosta pääsi ylioppilaaksi 29.5.2004 Johanna Eeva, vanhemmat Arja ja Tapani Eeva, isovanhemmat Aune ja Tauno Jaakko Eeva. Tauno on kotoisin Metsäpirtin Eevalasta. Johanna opiskelee Lounais-Suomen taideteollisessa oppilaitoksessa metallialaa ja hän menee tammikuussa Porin prikaatiin Säkylään.

Katri Eeva.

Sisarukset Katri ja Maija Eeva kirjoittivat ylioppilaiksi Mynämäen lukiosta, Katri 1.6.2002 ja Maija 29.5.2004.

Katrin ja Maijan sukujuuret ovat

Maija Eeva.

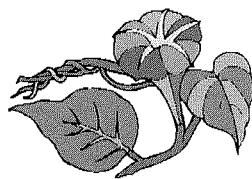
Metsäpirtissä. Isän vanhemmat Anna-Helena ja Jooseppi Eeva olivat kotoisin Koselan Vorkesta.

KUOLLEITA

Sotilasmestari evp. Viljo Kuparinen kuoli äkillisesti kotonaan Lahdessa 16.9.2004. Hän oli kuolessaan 86-vuotias, syntynyt 27.8.1918 Sakkolan Lapinlahdessa.

Hilma Jyräs, o.s. Ratas, syntynyt 29.9.1913 Valkjärvellä, kuoli 3.11.2004 Vesilahden terveyskeskuksessa.

Vilho Hakulisen muistolle

Isä sai elää 82 vuotta. Niin pitkään aikaan mahtuu paljon. Lapsuus kului Karjalassa Sakkolan Hovinkylässä, Heikki ja Katri Hakulisen lapsikatraassa.

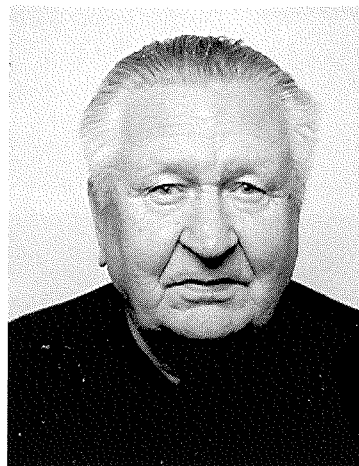
Isä kertoi meille monesti lapsuudestaan Karjalassa. Lämpimistä kesistä, uintiretkistä Suvannon rannoille, Hovin puutarhasta, omenapuista, kuhankeitäjän vihellyksestä... Kuulosti aivan ihmeelliseltä pikkutyön mielestä. Sydän-Lapissa, jossa itse vartuin, ei tarpeeksi lämpimiä päiviä uimiseen ollut montaa koko kesässä ja omenoita nähtiin vain kaupan hyllyillä.

Äiti laittoi karjalaista ruokaa kotona usein. Syötiin peruna- ja riisipiirakoita sekä karjalanpaistia. Isän herkkuja ne kaikki. Viikonloppuina olimme usein telттаilemassa luonnossa ja samalla kalastelimme. Luonto oli aina tärkeä osa elämää.

Monta vuotta isän nuoruudesta kului rintamalla taistellessa. Kun miehiä kerättiin joukkoihin, hän lisäsi vuoden ikäänsä, jotta pääsi vapaaehtoisena armeijaan isänsä ja vanhemman veljen Einon kanssa kotimaata puolustamaan. Tänä päivänä meillä on isän ja muiden sotaveteraanien ansiosta vapaa isänmaa.

Tie kulki pohjoiseen sodan loputtua ja elämä yakiintui. Tuli perheen perustamisen aika, lapset ja myöhemmin monta vuotta elämän rikkautena myös lapsenlapset.

Eläkevuosien harrastuksena olivat kesämökki ja luonto, marjastaminen ja kalastus. Äiti ja isä keräsivät monet ämpärilliset puolukoita syysmetsistä ja hilloa on syöty niin Lontoossa kuin

Ruotsin Motalassa monet vuodet.

Pari vuotta sitten kävimme yhdessä Sakkolan Ojaniemessä ja Hovinkylässä isän entisiä kotipaikkoja katsomassa. Matka oli tärkeä isälle ja myös meille muille.

Rakennuspuuhissa isällä oli meille paljon opettamista. Vielä vuosi sitten hän jakoi matkustaa kanssamme Motalaan "mestariksi", kun oli talon remontin aika.

Viimeisen kesän saimme viettää yhdessä mökillä. Sahattiin puita, laskettiin katiskat, perattiin ahvenet ja tehtiin saunavastat talven varalle. Kyllähän me huomasimme isän väsyvän. Sairaus vei voimat loppukesästä pikavauhtia.

Isän rauhallinen luonne oli apuna koko elämän ajan. Tosikarjalaisella on aina toivo jäljellä, olivatpa elämän koettelemukset ja vaivat miten vaikeita tahansa. Myös tässä surun hetkessä on jäljellä toivo iankaikkisesta elämästä.

Isä nukkui pois 8.9.2004 Lapin keskussairaalassa ja siunattiin haudan lepoon Viirinkankaan kappelissa Rovaniemellä.

Isää kiittäen ja kaivaten

Helena Wahlby

Suvannon Seutu julkaisee joka numerossaan tietoja perhetapahtumista

* merkkipäivät * poisnukkuneet * kastetut
* vihityt * ylioppilaat * valmistuneet

Lähetä tiedot toimitukseen, liitä mukaan myös valokuva.

Tietojen lähettäjän vastuulla on kysyä asianosaisilta julkaisulupa.

Maila Kiven muistolle

Me Sakkolan Kaarnajoelta kotoisin olleiden Eemil ja Alma Jortikan, o.s. Repo, perilliset saimme 22.9.2004 suruviestin. Kahdeksanlapsisesta sisarusparvestamme toiseksi vanhin, Maila Kivi, oli nukahtanut ikuisen uneen Nurmijärvellä. Maila oli syntynyt 5.12.1923.

Maila oli nuorena innokas tekemään erilaisia ompelutöitä, joihin hän sai hyvää opetusta Lempäälän käsityöopistosta. Hän halusi myös palvella isänmaataan parhaalla mahdollisella tavalla. Niinpä hän lähti yhdessä serkunsä Bertta Heinosen, o.s. Repo, kanssa lottatehtäviin Tornioon Lapin sodan aikana vuonna 1944. Rautalammit, jossa muu perhe oli evakossa, hän kotiutui samana vuonna lokakuussa. Sieltä Mailan tie johti työnhakuun Rajamä-

elle, josta löytyi myös puoliso, Aarne Kivi. Heidät vihittiin 1948. Perheeseen syntyi kaksi lasta, Aila ja Jouni.

Martti Suokkaan muistolle

Viimeisen kerran katson virranjuoksuun... lauloi äiti Kiviniemen kosken sillalla, kun lähdimme paluumatkalle kesäisellä retkellämme vuonna 1991. Kolme ihmeellistä päivää olimme viettäneet Karjalan kannaksella. Äiti ja isä olivat toteuttaneet unelmansa, he olivat näyttäneet meille lapsuutensa Karjalan.

Äidin lapsuuskodin, Männikön paikan, jossa vanhat punaiset ruusut vielä kukkivat ja pystyyn kuivunut tammi merkitsi rakennusten paikat ja vanha perunakellari oli paikallaan. Kävimme Savvojan mummon talossa ja Linnanvalleilla.

Menimme Saijanjoen rannalle, isä kertoi porsaiden uittamisesta. Ja siinä ne nyt olivat, Suokkaan pellot. Tuoss ol meijä paikka, tuost männiit kujaset, tuost alkoi setä pellot, tuoll olliit Koirasii ja Uosukaisii maat.

Sitten Jokisuuhun, sen kauniit hiekat

ja kimmeltävä vesi. Täälhä mie pienen poikan tei papan käns usjast olin kalalla, lohta saatii.

Näimme paikat, joissa hevosii juotettiin ja lehmii lypsetti. Ja näimme ja kuulumme ne kosken kuohut.

Samanlaiselta tuntuu kuin olisi nähnyt enkelin, oli veljeni ajatus matkastamme. Olimmehan käyneet siellä koton Karjalass, mei kartanoll ja niillä kuksilla lukemattomia kertoja mummon kanssa. Olihan sodan päättymisestä ja kotoa lopullisesti lähtemisestä vasta hyvä 10 vuotta, kun mummo meille alkoi muistojaan kertoa. Kaikki sieltä oli hänellä tuoreessa muistissa ja sellaisena me sen tiedon saimme. Nyt olimme itse siellä, vain päivän matkan päässä.

Äidillemme tuo matka jäi viimeiseksi kerraksi, hän nukkui pois pääsiäislauantaina vuonna 1996. Isä jatkoi elämänsä yksin, oli vielä muutamia terveitä ja hyviä vuosia jäljellä.

Isän kanssa menimme sitten uudelleen vuonna 1997 Kiviniemeen. Olimme Karjalan koivikossa kirkossa ja Sakkolan juhlassa. Vuoksi kimmelsi kultaisena ja isä kävi vielä kerran

Perhettä kohtasi ankara isku, kun isä Aarne kuoli 1962. Maila ei kuitenkaan kadottanut sitkeyttään ja elämänhaluaan, vaikka pienten lasten yksinhuoltajana arki ei aina ollut helppoa. Hän työskenteli sinnikkäästi eri puolilla Rajamäkeä myyntitehtävissä, pisimpään R-kioskissa. Mieheensä kuoleman jälkeen Maila löysi lohtua ja voimaa seurakunnan toiminnasta. Elävä usko kantoi hänet vaikeimpienkin aikojen yli.

Jäämme kaipaamaan rakasta sisartamme virren 338 sanoin:

*"Päivä vain ja hetki kerrallansa,
siitä lohdutuksen aina saan.
Mitä päivä tuokin tullessansa,
Isä hoitaa lasta armollaan.
Kädessään hän joka päivä kantaa,
tietää kaiken, mitä tarvitsen,
päivän kuormat, levon hetket antaa,
murheen niin kuin ilon seesteisen."*

Irja Tiinus
Ensio Jortikka

lapsuutensa maisemissa. Saijajoen rannalle oli noussut uusi komea talo korkeine aitoineen. Seuraavall kerrall männää Petäjäjärve niittylöillä. Isän silmät kostuivat. Nii tehää.

Yksin ollessa ja hiljaista elämää eläessä isällä oli aikaa ajatella ja kaikkein vanhimmat muistot tulivat läheisimmiksi, lapsuuden ja nuoruuden ystävät, sukulaiset, sota, evakkoon lähtö. Uon mie monet kerrat teht heinää kannaksell ajatuksissain.

Isä oli aina kaikkeen tyytyväinen, myönteinen ja hyväntuulinen ja varmasti juuri siksi eli onnellisena miehenä pitkän hyvän elämän.

Vielä viime kesänä mieli paloi kovasti kannakselle, vanhan miehen ikävä. Mutta kunto huononi, voimat vähenivät. Tulikin vuoroon taivasmatka, isä kuoli 16.10.2004 Lempäälässä.

Kaikesta vanhemmilleni kiitollisena säilytän nöyränä ja ylpeänä sydämesäni Kiviniemen kosken kuohuja ja karjalaista syntyperääni.

Katri Kankaanpää

Vuoksela-Seuran
perinteinen
Arepyhäilta-tilaisuus
29.12.2004
klo 18 alkaen
Karjalatalon
Sortavalasalissa
Käpylänsukuja 1
Helsinki.

- Laulamme yhdessä joululauluja
- Kerrotaan ajankohtaisia Vuokselakuulumisia
- Ennakkotietoja ensi kesän kotiseutumatkasta
- Vapaata seurustelua ja yhdessäoloa

Kahvitarjoilua

Arkihuolesi
kaikki heitä....

Tervetuloa!
Tule mukaan ja
tuo ystäväsi
laulamaan!

HOVINKYLÄSEURA TIEDOTTAA:

Uusi kirja on valmistunut:

”Hovinkylä – Ojaniemi 1924 – 2004”

on koulujemme ja kyliemme yhteinen juhlakirja ja arvokas historianteos. Kirjassa on asiaa myös koko Sakkolan pitäjältä ja Kannaksen alueelta.

Kirjassa on peräti 370 suurta A 4 kokoista sivua.

Tietoja on yli tuhannesta henkilöstä, kymmenistä suvuista, yli sadasta talosta ja tiluksesta, satoja valokuvia ja karttoja, ja kuvauksia elämästä ennen ja nyt.

Kirjassa on mm.:

12 sivua Kannaksen ainutlaatuisesta luonnosta,
22 sivua Petäjärven Hovin vaikutuspiiristä ruotsalaisvallan aikana,

45 sivua Hovinkylän ja Ojaniemen asutushistoriaa,

70 sivua kansakoulupiiristämme ja sen ihmisistä ja toiminnoista,

22 sivua muistelmia evakkomatkoista ja sotien ajasta,

12 sivua erilaisista sukututkimuksista,

32 sivua Ojaniemen Ollikaisten suvusta,

14 sivua Hovinkylän Hinkkasteen suvusta,

63 sivua Petäjärven emäntäkoululaisista,

26 sivua 85 -vuotiaasta Hovinkyläseurasta ja hovinkyläläistä urheilijoista,

11 sivua lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkin vihkiäisistä, ja

30 sivua nyky-petrovskojalaisista.

Tilaa kirjoja itsellesi ja lahjoiksi, nämä historiantiedot kiinnostavat nuoriakin. Varmista pian kirjan saanti viimeisestä lisäpainoksesta marraskuun alussa. Kirjan hinta on kovakantisena juhlakirjana 50,- euroa / kpl.

Tilaukset voi tehdä maksamalla Hovinkyläseura / Juhlakirja -tilille
504104 – 214482 ennakkomaksua 20,- euroa, tai puhelimella tai kortilla:

Meeri Häkkinen p. (09) 8011381, Katajatie 8, 02360 Espoo, tai

Soini Hartikainen p. (03) 6751482, 0400-207844,

Jähkyentie 66, 14700 Hauho.

KÄPPIEN
SUKUKERTOMUSTA
”Viisisataa vuotta Vuoksen
varsilla, kauan Kiviniemes-
sä” voi tilata hintaan 30
euroa

ja postikulut osoitteesta:

Pekka Käppi,

Kippo 1 40520 Jyväskylä,

sähköposti:

pekka.kappi@pp.inet.fi

puh. 014-642666

ja 0400-246433.

Vuoden 2004
Huittisten
SAKKOLA-JUHLIEN
3 TUNNIN
JUHLAVIDEO

VHS tai DVD saatavissa.

Hinta 20 e + lähetyskulut

Tilaukset:

Yrjö Inkinen

puh. (02) 569 542

tai 0500-132231

Seuraava Suvannon Seutu
ilmestyy helmikuussa 2005
Aineistot toimitukseen
perjantaihin 21.1. mennessä.

SAKKOLA-
JUHLAT
ORIVEDELLÄ
SUNNUNTAINA
31.7.2005

Tilaukset Suvannon Seudulle

Tilaa pitäjälehti Suvannon Seudun, vuosikerta 20 euroa

Nimi:

Osoite:

Lahjatilauksen saaja:

Palautetaan osoitteella: Suvannon Seutu, Rautasemantie 375, 37550 Lempäälä.
Tai tilaa sähköpostitse: marjo.ristila-toikka@luukku.com

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutulehti vuodesta 1957. Ilmestyy 8 krt vuodessa.

Toimitus: Suvannon Seutu,
Rautasemantie 375,
37500 Lempäälä

Päätoimittaja

Marjo Ristilä-Toikka, Lempäälä
Puhelin 040 730 2622
tai (03) 374 8 448 iltaisin
marjo.ristila-toikka@luukku.com

Metsäpirtin yhdyshenkilö

Ilmi Pesonen,
puh. 09-694 6309 tai 040730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

Vuokselan yhdyshenkilö

Taisto Virkki, Tampere
p. 03- 363 1750 tai 050-553 8607.
taisto.virkki@luukku.com

Toimituskunta

Esko Kallonen, Eero Koppanen,
Ritva Koski, Juha Kuisma,
Hannu Paukku, Aila Alanen,
Ilmi Pesonen, Taisto Virkki

Tilauksinta 20 euroa/vuosikerta.

Ilmoitushinnat 0,20 euroa
palstamillimetri (+alv 22%)

Julkaisija: Sakkola-Säätiö Kirjapaino: Koski-Print, Valkeakoski

SAKKOLA-SÄÄTIÖ

Hannu Turkkinen,
hallituksen puheenjohtaja,
Turkkisentie 12, 37550 Lempäälä,
p. 03-3752 525, 050-3839 683
hannu.turkkinen@lempaala.fi

Aaro Viskari, varapuheenjohtaja
Helsingintie 32, 37560 Lempäälä,
p. 03-3676 190, 0400-836656

Matti Naskali, sihteeri,
Rautaranta 8, 28400 Ulvila,
p. 02-538 0855, 0500-721902
matti.naskali@mknpalv.inet.fi

VALTUUSKUNTA

Hannu J. Paukku, puheenjohtaja,
Harjatie 5, 32210 Loimaa
p. 02- 762 8152, 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

Esko Kallonen, varapuheenjohtaja
Kukkolantie 4, 37560 Lempäälä
p. 03- 3676603, 040-5540747

SAKKOLA-SEURA

Eila Aro, puheenjohtaja
Viikkokuja 4 A 3, 02200 Espoo
p. 09- 884 9402

HOVINKYLÄSEURA

Soini Hartikainen, puheenjohtaja
Jähkyentie 66, 14700 Hauho
soini.h@surfeu.fi
p. 03 -675 1482, 0400 -207 844

METSÄPIRTTI SEURA RY

Kalevi Hyytiä, puheenjohtaja
Norppakuja 6A, 01480 Vantaa
p. 04050 22750
kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Kimmo Laulajainen, varapj
Kaarikuja 1 A 3, 00940 Helsinki
p. 09-304 854, 040534 5062

Ilmi Pesonen, sihteeri
Porslahdentie 10 A 13,
00960 Helsinki
p. 09-694 6309, 040730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

METSÄPIRTTIKERHOT:

TAMPEREEN METSÄPIRTTIKERHO

Helka Korpela
Pienkodink. 5 C 8, 33560 Tampere
p. 040565 0905

ETELÄ-POHJANMAA

Esko Lylander
Mustikkatie 1, 66400 Laihia
p. 06-4771300, 050599 7720
Mauno Hämäläinen
Vaasantie 270, 61600 Jalasjärvi
p.06-456 0482, 040527 4960

UUSIKAUPUNKI

Anneli Virtanen
Pappilankuja 15, 23600 Kalanti

0032010>KESTO /0030100

Hynnä Antti
Ollilantie 11
37500 LEMPAALA

Erkki Hiltunen, puheenjohtaja
Kerttulinkatu 20 C 38 , 20520 Turku
puh.0505908803
Niilo Kiiski, sihteeri
Tennaritie 7, 21200 Raisio
puh. 02-4383167 tai 0503575767

METSÄPIRTTI- JÄRJESTÖT TMK

Leo Laulajainen, puheenjohtaja
Tulustie 6 as 3, 32440 Alastaro
p. 04004 89059

KIRVESMÄKI KERHO RY

Aulis Ukkonen
Kirkkotie 21 A, 01700 Kauniainen
p. 09-505 1897, 0400 522854

METSÄPIRTTI ARKISTO

Mynämäen kirjasto. Yhteyshen-
kilöt:

Kari Ahtiainen p. 0445843107
Markku Lemmetti
02-4310956, 050-5119720
marku2@saunalahti.fi

VUOKSELA-SEURA ry

Taisto Virkki, puheenjohtaja
Paununkatu 24, 33700 Tampere
taisto.virkki@luukku.com
p. 03 - 363 1750, 050 - 553 8607

Laila Saario, sihteeri
Rauduskoivunkuja 6, 36600 Pälkäne
taistosaario@jippii.fi
p. 03- 534 3240, 040-586 0691

Sukututkimusasiat

Pentti Warvas,
Tervatie 25, 03100 Nummela
pentti.warvas@dnainternet.net
p. 019 - 334 606

Internet-asiat (vuoksela-seura.fi)

Timo Broman, Kurkelantie 619
25460 Toija
timo.broman@kisko.salonseutu.fi
p. 02 - 739 8419, 050 - 3335152

Pitäjämme internetissä:

www.vuoksela-seura.fi

www.sakkola.fi

www.metsapirtti.net

SUVANNON SEUTU - Sakkolan,
Metsäpirtin ja Vuokselan pitäjälehti